

Taboor

EL FORTIN

1966

BOG - NAROD - DOMOVINA

št. 12

129904

KONZORCIJ, UREDNIŠTVO IN UPRAVA GLASILA
T A B O R

*želiyo vsem borcem, sodelavcem, naročnikom, bralcem,
prijateljem in vsem združenim slovenskim protikomun-
nistom širom, zemeljske oble in v zaslužnjeni domovini*

VSE BLAGOSLOVE BOŽJE ZA BOŽIČNE
PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1967,

da bi družno stopili zopet korak bliže k soncu svobode.

BOG — NAROD — DOMOVINA

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov — TABOR je last in vestnik Zveze D. S. P. B. Tabor. — Mnenje Z. D. S. P. B. Tabor predstavljajo le članki, ki so podpisani od glavnega odbora Zveze. Izdaja ga konzorcij. Predsednik inž. Anton Matičič. Urejuje uredniški odbor, odgovorni urednik Adolf Skrajnc, za lastništvo Ivan Korošec, upravnik Jože Jenko.

TABOR es órgano de la Confederación Tabor de los Anticomunistas Esiovenos Unidos. — Director: Ing. Antonio Matičič, Ramón L. Falcón 4158. Buenos Aires, Argentina

TABOR is the voice of the Confederation Tabor of the United Slovene Anticommunists

Imprenta: Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina, T. E. 33-7213

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 892310

NAROČNINA: Južna Amerika 400 pesov, odn. enakovrednost v dolarju. U. S. A. in Kanada 2.50 dolarja letno; Anglija in Avstralija 1 funt šterling; evropske države 2 dolarja

Naročila, reklamacije in nakazila pošiljajte na naslov upravnika: José Jenko, Pedernera 1075, Villa Madero, prov. Buenos Aires, Rep. Argentina

Vse dopise in ostalo pošto pošiljajte na naslov: inž. Anton Matičič, Igualdad 1110, Villa Ballester FNGBM, Pcia. de Buenos Aires, Argentina

NAŠA NASLOVNA SLIKA

Slovenska zastava! — Iz ponižanja in oskrumbe so jo slovenski domobranci zopet dvignili na slavno mesto vidnega simbola slovenske narodne bitnosti, da je šla pred njimi od zmage do zmage nad hlapci mednarodne komunistične zarote in zbiralala okoli sebe narod, ki je na neštivilnih taborih plebiscitarno zavrgel v laž zavito rdečo ideologijo. Na to ne smemo pozabiti, ko bomo odslej vsak 29. oktober poleg slovenskega narodnega praznika obhajali tudi njen god!

*Strnimo krepko vrste,
moči nam svoje daj,
Gospod!
(Domobranska pesem.)*

Diciembre 1966

BUENOS AIRES

December 1966

PRAZNIK IN OBVEZA

Zapísali smo:

Zastava je predstavnica narodne bitnosti. Je najvišji zunanji, vidni simbol vseh narodov. Uživa mednarodno spoštovanje, ki stoji nad vsako spornostjo. — Proti običaju, ki je postal zakon mednarodnih oanosov, so se pri nas pregrežili okupatorji leta 1941. Našemu narodu so zabranili njegov simbol. Zaradi mednarodno priznanega najvišjega vidnega simbola slovenskega naroda so njegovi zvesti sinovi polnili zapore. Izmed njih so padli tudi talci.

General Rupnik je zopet dvignil visoko proti soncu spoštovanja in časti naš najvišji simbol. Našo zastavo, Belo-modro-rdečo. — Zaplapolala je na vladni palači. Na kokardah domobranskih kap je šla v boj za bistvene vrednote slovenstva. Zavihrala je na domobranskih vojašnicah in postojankah na mrtvi straži. Valovala je na ljudskih taborih v letu protikomunističnega plebiscita. — Čista. — Ni bilo mogoče drugače. Na zunaj je predstavljala čiste vrednote, za katere so šli naši domobranski heroji v boj, pa tudi v smrt: Bog — Narod — Domovina.

To ne sme iti v pozabo!

Oskrunili so jo komunisti. Znakazili so jo z rdečo zvezdo. Z znamejem perverzne ideologije, ki zanikaje narodovo svojsko bitnost.

To ne sme iti v pozabo!

Danes zapišemo:

Najvišji zunanji, vidni simbol naše narodne bitnosti je dobil zadoščanje. Za ponižanja v letih groze. Za skrunitev v zasužnjeni domovini.

V svobodi velikega sveta je 29. oktober postal poleg praznika slovenstva tudi god naše zastave. Čiste, neomadeževane trobojnice: Belo — modro — rdeče.

Ta oddolžitev, ta počastitev je poslej za vse slovenske svobodnjake obveza: Za čisto slovensko trobojnico gremo v poveličanje svobode združeni vsi slovenski protikomunisti, ki so nam še vedno in za vselej najvišje tri vrednote:

BOG — NAROD — DOMOVINA.

NA ISTEM IMENOVALCU

(Govor predsednika ZDSPB Tabor, inž. Franceta Gruma na 10. občnem zboru)

Dragi soborci!

V veselje in v zadožbenje mi je, da morem biti nocoj z Vami, da skupno proslavimo 10-letnico obstoja naše Zveze in da se spomnimo velikih mož, ki sta pred 20. leti umrla za svoj narod, katerega sta neizmerno ljubila. Letos se spominjamo 20. obletnice smrti dveh mož. Oba sta bila prvaka v svojem narodu. Julija 1946 je bil umorjen v Beogradu prvi gverilec na Balkanu, general Draža Mihailović, ki bo vedno ostal legendarni junak v svojem narodu. Jutri pa bo poteklo 20 let, odkar je bil zahrbtno umorjen slovenski prvak, prvi slovenski prezident in poveljnik slovenskega domobranstva, general Leon Rupnik. Slava njima in njunem spominu! Daj Bog, da bo njuna žrtev nekoč obrodila obilen sad.

Predno se lotim poročila, ki ga imam namen podati, še enkrat Vam borci in Vašim družinam iskren borčevski pozdrav. Rad bi na tem mestu podal kratek pogled na nekatere najosnovnejše zadeve naše organizacije. Podrobna poročila o posameznih referatih glavnega odbora ste pravkar slišali. Ta Vam dajejo jasno bilanco, kako in kaj je deloval glavni odbor v preteklem letu. Sam pa bom skušal nanizati nekaj misli o problemih in ciljih celotne naše Zveze.

Tri stvari bi rad razčlenil in Vam jih nocoj položil na srce, to je:

1. Našo preteklost,
2. Pomen naše organizacije,
3. Naše poslanstvo in naše naloge.

Te tri točke bom skušal analizirati in vzkladiti z notranjim in zunanjim delom naše organizacije in nato vse skupaj postaviti v okvir sedanje dobe in bodočih nalog.

Naša Zveza je bila formalno ustanovljena pred 10. leti. Ustanovili so jo bivši borci, domobranci, legionarji in četniki. Danes moremo ugotoviti, ca je ta organizacija že storila mnogo pozitivnega in koristnega. Kljuo razsežnemu delu se mi zdi, da se vsa aktivnost Zveze da zajeti v dveh bistvenih točkah. Prvič, Zveza borcev Tabor je socialna in dobrodela — prijateljska ustanova bivših borcev. Drugič, je odločno protikomunistična in vseslovenska. Ti dve bistveni stvari sta jasno izraženi v našem organizacijskem statutu. V statutu je poudarjeno, da smo borci odločeni podpirati tiste osnovne ideje in principe, ki služijo v splošno dobro naši slovenski domovini. Utrjevati skušamo te osnovne ideje, ki so bile tako jasno začrtane in potrjene s krvjo naših padlih junakov. V organizaciji borcev ni potrebno več kot dvoje. To je pomagati drug drugemu v stiski, podpirati naše invalide in služiti splošni slovenski stvari. Čeprav samo dve točki, toda ti dve pomenita resnično veliko.

Mislím, da ni potrebno na tem mestu razlagati, zakaj je naša Zveza podporna organizacija. O tem smo že mnogo govorili in to poudarili tudi nocoj ob poročilu socialnega referenta. Z eno besedo, naše socialno delo je naša identiteta.

Naše brezkompromisno protikomunistično stališče in naša vdanost slovenski stvari sta bili neizogibno povezani z organizacijo od vsega početka. Pred več kot 20 leti smo se borili proti komunizmu za svobodo naše slovenske domovine. V tej gigantski borbi so naši najboljši padli. Od teh junakov smo se učili, kaj pomeni resnično bojno prijateljstvo in kaj se pravi nesebično služiti domovini. Nikdar ne prezrimo tistega najvažnejšega, na kar so nas opozorili in nam pokazali naši padli in to je: „Če je Slovenija toliko vredna, da smo nekoč bili pripravljene zanjo umreti, potem mora biti tudi toliko vredna, da zanjo živimo in delamo, četudi daleč od domačega ognjišča.“ Če danes ne moremo hranjati idej, za katere so tisoči naših soborcev padli in za katere smo nekoč svojo lastno glavo nosili v torbi, potem je njih smrt bila zaman, vsa naša preteklost in rane, ki še danes niso zaceljene, pa potem niso drugega kot navaano norčevanje.

Če za trenutek pogledamo nazaj v razvoj in delo naše organizacije, bomo z lahkoto ugotovili, v čem se izražajo naše osnovne dolžnosti. Dobro se spominjamo, da je naša organizacija bila od vsega početka v hudi preizkušnji. Predstavniki nekaterih slovenskih skupin so nas v začetku postrani gledali in z nezaupanjem povpraševali, kaj je v ozadju. Spet drugi so bili pripravljene z nami sodelovati in pri tem že mislili na svoje osebe ali skupinsko sebične namene. Čas pa je storil svoje. Organizacija se je širila in postala ena največjih slovenskih organizacij v svobodnem svetu. Tedaj pa so mnogi, ki se dotodaj niso zanjo menili, postali pozorni. Borci smo že ob samem pričetku povedali, da je to prijateljska povezava bivših borcev, da je last vseh borcev, torej vseslovenska in ne sekularna. Povedali smo, da se zaradi tega značaja naša organizacija nikakor in nikdar ne more podrediti tej ali oni skupini. Vemo tudi, da so nastali poizkusi, da bi naša organizacija postala privesek ene same skupine v zdomstvu. Ti poizkusi so skoro uničili organizacijo, kar nam je dobro znano. Organizacija je obstala in živi, kljub vsem težavam. Zakaj? Zato, ker povezuje borce iz vseh mogočih grup, če hočete strank, vseh mogočih krajev in slojev. Stoji, ker smo narodna grupa in ker organizacija zastopa tista načela, za katera more delovati vsak pošten svobodni Slovenec. Upam si trditi, da naša organizacija predstavlja širši prerez slovenskega življa kot katera koli slična organizacija v emigraciji. V njej delujejo borci iz skoro vseh krajev sveta, kjer pač živijo naši ljudje, delujejo borci različnih poklicev in interesov. Vsi pa stojimo na istem imenovalcu in imamo enake izkušnje iz preteklosti. Zaradi tega osnovnega stališča so omahnili tisti lahki, ki so bili v organizaciji kot trs, ki ga veter maje. Take je odpihala prva sapica težav in prva sapica žrtev. Trdno pa stoje vsi tisti, ki pravilno vrednotijo našo preteklost in dostojanstvo človeka, ki se ne meri po gmotnem stanju ali poziciji v družbi. Upam še reči na tem mestu, da je naša

organizacija resnično slovenska četa, ostanek naših pomorjenih bataljonov, ki so izvir naše Zveze. Drugače biti ne more.

S tem pa seveda ni rečeno, da bo organizacija brez problemov in da je vedno vse gladko. Vsi problemi pa bodo z lahkoto rešeni, ako se bomo vsak zase in vsi skupaj zavedali odgovornosti do organizacije, ki je resnično naša. Na občnih zborih sprejemamo nove predloge in smernice za bodoče delo in navadno volimo tudi izmed sebe borce, ki naj bi naše sklepe izvrševali in organizacijo predstavljali in vodili. To ni lahko delo, je breme, katerega naši borci prostovoljno in brez sebičnosti sprejmejo in skušajo po svoji najboljši vesti in zmožnosti izvrševati. Dolžnost vseh članov pa je, da temu delu sledimo in jim pomagamo. Če spoznamo, da kdo od teh predstavnikov ne služi namenom organizacije, je naša dolžnost, da na njegovo mesto postavimo drugega, toda ko ga izberemo smo ga dolžni poslušati, mu zaupati in pomagati. Ne smemo prezreti dejstva, da smo vsi ljudje in kot taki zmotljivi. Vsak od nas ima svoje napake, ker je pač človek. Zato je potrebna strpnost in potrebno je zaupanje. Če nam zastopnik organizacije preseda, ker ima morda preoster ton izražanja, ali ker je morda preveč zahteven, ali ker se ob nas obregne, če smo postali pasivni, se zaradi njega ne odtujujemo organizaciji. Pri organizaciji nismo radi ene osebe ali nekaterih oseb, ki so bili slučajno izvoljeni v ta ali oni odbor. Člani smo zaradi ideje, ki jo organizacija zastopa. Tudi v cerkev ne hodimo zaradi duhovnika in se ji ne odtujimo, če nam duhovnik kot oseba ni po volji, kakaj, ker gremo v cerkev zaradi svoje vere in ljubezni do Boga. Tako je tudi z organizacijo. Nismo člani zaradi oseb, ki organizacijo slučajno predstavljajo, pač pa zato, ker nam tako narekuje naša vest, naša pretexlost in naši mrtvi.

Naši uspehi in poslanstvo celotne organizacije v veliki meri zavisi od aktivnosti krajevnih organizacij. Če so te neaktivne, potem je organizacija kot celota mrtvilo. Krajevna društva morajo imeti pozitivne programe, ker so korenina in stabilnost celotne organizacije. Če je krajevna organizacija premajhna, da bi storila kaj večjega, potem naj stori kaj manjšega, le mrtvilo ne sme postati. Na tem mestu apeliram na vse organizacije in jih prosim, da stopnjujejo svoje delo in ga obogatijo s programi, ki bodo dvigali našo narodno zavest in nadaljevali brezkompromisno borbo proti komunizmu. Če katera od organizacij ni aktivna, je sedaj skrajni čas, da iz pasivnosti stopi na pot aktivnosti in napredka. Zanimajmo se za mladi rod in za njihove organizacije. Pomagajmo jim in skrbimo, da bo ta rod ostal slovenski. Sodelujmo z vsemi, ki se nesebično borijo za svobodo slovenskega naroda. Bodimo odločni, toda strpni in pripravljeni razumeti probleme take, kot so nam danes predstavljeni.

Tudi lastne vrste si pogosto oglejmo, ker je to potrebno in nujno. Ob takih samopregledih bomo spoznali, da smo včasih postali silno tenkočutni, da nas vsaka stvar razburka, da se izgubljam v malenkostih, bistvene stvari pa spregledamo. Da, včasih postajamo nazadnjaški, da ne rečem idejno šibki, vse to pa nas zavaja v mlačnost ali vsaj pasivnost. Poglejmo tale primer:

Pred nedavnim sem srečal soborca, ki se mi je začel takole opravičevati, ne da bi ga sploh kaj vprašali: „Veš, meni ni prav, da smo razdvojeni, zato ne grem ne sem ne tja, ker se nočem nobenemu zameriti...“

Možakar ve, da ne dela prav, zato se takole opravičuje. Res pa je, da je postal mlačen in da se že boji javno povedati svoje načelno stališče, misleč, da se bo morda komu zameril. Vsakega, ki se trdno drži svojih načel bodo ljudje spoštovali. — Naši mrtvi so se odločili pod najtežjimi okoliščinami za borbo proti komunizmu. Vstopili so v slovensko domobranstvo z odločnim korakom, brez razlike, kaj se bo o njih govorilo. Bili so trdni in odločni v svojem prepričanju, zato jih je spoštoval ves slovenski narod in zato bo njih spomin večno živel.

Spet drugi se razburi kot ihta, če se kaka zadeva izvede, ki morda ni narejena ravno tako, kot si jo on zamišlja. V taki ihti morda celo zagrozi, da bo iz organizacije izstopil. Toda to ni prav! Rekel sem že prej in ponavljam, da smo navadni ljudje in kot taki podložni vsem človeškim napakam. Potrebno je več strpnosti in pa medsebojnega zaupanja, pa bo šlo. Vedno imejmo pred očmi organizacijo, ne osebe, in pri delu se izogibajmo stvarim, ki niso v skladu s cilji in nameni organizacije. Ne spuščajmo se v kontradiktorne probleme, ki bi znali vreči napačno luč na celotno organizacijo in nikdar ne pozabimo našega načelnega protikomunističnega stališča. Pri vsem tem pa naj nas vodi zdrava pamet, ne ihta. Navaditi se moramo, da ločimo bistveno od nebistvenega in tako tudi delati. Ne moremo nekoga ožigosati s komunistom, če je recimo šel na koncert slovenskih narodnih pesmi, ki ga je morda priredil kak zbor, ki je prišel iz domovine, toda to velja le v toliko, v kolikor je tak koncert resnično le kulturna prireditev slovenske pesmi. Če je pa s tako prireditvijo povezana tudi komunistična propaganda, to je, da so na prireditvi častni gostje komunistični predstavniki, potem pa je tu že drugo vprašanje, ki ga je treba posebej reševati.

Zavedati se moramo vsi, da bo naša organizacija le toliko vredna, kolikor smo pripravljene zanjo žrtvovati in nič več. To pa pomeni, koliko si pripravljen ti in jaz in vsi skupaj zanjo storiti, ne samo eden. Naši pomorjeni so za te iste ideje dali vse, kar so imeli, celo svoje življenje, in v tem je bila moč in je veličina naših pomcrjenih bataljonov. Ne morem odgovoriti na to vprašanje za vse, povem pa lahko zase, da sem za to organizacijo na tej osnovi pripravljen dati vse, kar premorem, ker sem bil in bom ostal slovenski protikomunistični borec, dokler se bo pretakala kri po mojih žilah. Vsak od vas pa naj zase napravi isto bilanco in naj ga ne bo sram tega tudi javno povedati. Ni namreč dovolj biti član le na članskem imeniku, ni dovolj na koncu jezika poudarjati naš protikomunizem in našo slovensko zavest; vse je prazno, če besedam ne sledi dejanja. Ni dovolj, da prirejamo le spominske proslave za naše padle, iti moramo dalje iz preteklosti in v sedanost. Kaj nam pomagajo vse proslave, če so še tako lepe, če niso zajete iz srca in iz tistega duha, ki se je izžareval iz src tistih, katerih spomin obhajamo. Nikdar ne pričakujemo, da bo ta ali oni odbor mogel vse storiti. Stojmo mu ob strani, ponudimo

mu sami našo pomoč in pripravljenost pomagati pri delu, pa bodo vidni koraki storjeni. Čeprav taka pripravljenost in delo zahteva nekaj samoodpovedi in žrtev, verjemite, da bo vsak od nas, ki bo tako deloval, poln notranjega zadoščenja, ki pomeni več kot vsaka beseda zahvale.

Postavimo sedaj te misli še v okvir današnjosti. Pred nekaj meseci sem potoval po Evropi in govoril sem s številnimi borci in prijatelji, ki so raztreseni po Evropi in preko njih slišal glasove domovine. Predolgo bi bilo, da bi šel v podrobnosti teh glasov, toda omenim naj vsaj nekaj stvari, ki vas utegnejo zanimati. Prvo, vedite, da glasovi o naši organizaciji žive tudi doma, da se Tabor tiho, brez platnic podaja iz roke v roko, da ljudje govore in sprašujejo o domobrancih in da nekomunistično usmerjeni Slovenci s strahom čakajo, kaj bo prinesla bodočnost. Boli jih, ko slišijo, kako zelo je slovenska emigracija razbita v grupe in skupinice. Boli, ko slišijo, da se izgubljam v malenkostih in zanemarjamo naše poslanstvo, ki ga kot veja naroda v svobodi imamo do domovine.

V Sloveniji je danes precej razvito protijugoslovansko razpoloženje in to je dokaj splošno. Notranji odpor do „južnjakov“ se čuje na vseh koncih in krajih. Kam bo to privedlo, je težko reči ter tudi doma nihče ne ve povedati. V Slovenijo se namreč preseljuje veliko ljudi iz juga države. Možnost je, da se bodo ti priseljenci vrnili ali celo asimilirali v slovensko življenje, toda enako možno je, da bodo vplivali na slovenski značaj in slovenski jezik. To je zlasti nevarno zato, ker se velika množica Slovencev izseljuje v sosedne evropske države zaradi boljših življenjskih pogojev. Veliko jih je v Nemčiji in Avstriji.

Komunistični pritisk je vsaj na zunaj milejši, kot v ostalih komunističnih državah in tudi potovanja preko meje so znatno olajšana. Vzgoja mladine pa je popolnoma v rokah režima, kar se zelo pozna. Tudi mladina nekomunističnih staršev ne čuti proti komunizmu tako, kot čutimo mi. Res pa je, da komunizem ni osvojil mladine. Njihovim frazam o osvobodilni borbi ne verjame nihče več. Sedanji režim nima mladim ljudem kaj nuditi, ne ideološkega, ne prosvetnega, zato mladina dostikrat ubira svoja pota, ki niso morda vedno najboljša. Mnogi se podajo na pot razuzdanosti. Zunaj pa ni ničesar, na kar bi se naslonili. Partija je po vojni izdala ogromno knjig in publikacij, v katerih se opisujejo medvojne razmere s komunistično-propagandnega stališča. Milijone strani je tega materiala. Sedaj so malo odnehali, ker jim nihče ne verjame več. Sedaj bi bil čas, da emigracija zapiše objektivno analizo medvojnih let.

Temelj nekomunističnega mišljenja sta vera in cerkev. Oblast nima vpliva nad njo. Pomen verskega življenja bo brez dvoma najvažnejši faktor bodoče usode naroda.

Gospodarstvo je zavoženo. Režim ga skuša reševati s tem, da prisvaja način zapadnega gospodarstva. Reforme vezane s tem prisvajanjem pa do neke mere pomenijo tudi odstopanje od priznanih komunističnih načel in rezultat tega so notranje krize v partiji, kot je drastično pokazal zadnji spor Tito-Ranković. Bodočnost bo razpoke pokazala še jasneje in borba za Titovo nasledstvo bo pokazala na nove probleme v partiji. Seveda ni

govora, da bi sedanji režim popustil tako daleč, da bi mogli pričakovati, da se razvije nekak demokratično socialistični sistem. O tem ni govora, kar jasno kaže zadnji poizkus profesorja M. Mihajlova.

Kaj nekomunistični ljudje pričakujejo od zunaj, od nas vseh, bi se dalo na kratko sumirati takole:

1. Da se zedinijo vse skupine v emigraciji v skupni nastop;

2. pustiti ob strani vse prepire in vso polemiko in prenesti težišče zanimanja na izžrpen študij razmer doma. Z drugo besedo povezati se s problemi, ki težijo naš narod.

Vidite, današnji čas nalaga vsakemu od nas nove naloge, v koliko pa bomo tem nalogam kos, pa veliko zavisi, v koliko bomo zreli, da najdemo vsi Slovenci skupni imenovalec vsega našega udejstvovanja in v koliko bomo potem skupno znali ločiti bistveno od nebistvenega in stopiti iz preteklosti na pot sedanjosti. Tudi mi borci, ki v svoji organizaciji povezujejo precejšen del emigrantov, se moramo zavedati teh nalog. Biti moramo pripravljeni sodelovati nesebično za svobodo lomovine in pomagati, da pridemo do enotnega in složnega dela. Tesno povezani in enotni v naši lastni organizaciji, pripravljeni na delo in žrtve bomo lahko vplivali tudi na druge organizacije, da težišče svojih programov prenesejo na današnje probleme.

Borci, pogumno in ponosno dvignimo svoj glas, z odločnim korakom stopajmo v bodoče dni in iz naših src naj nenehno odmeva naše bojno geslo

Bog — Narod — Domovina!

IN BESEDA JE MESO POSTALA...

Večno lepa „svet noč“, angelsko petje... in druge slovenske melodijske, kakršnih ni nikjer na svetu, se bodo zopet razlegale po slovenskih comovih od oceana do oceana in oznanjale, da je rojen Kristus-Gospod.

Doma pa bo tišina. Praznikov ni, le pritajena molitev naših staršev se bo dvigala k Bogu za one, ki jih ni več in za nas, ki smo daleč...

Tudi naše misli bodo morda poromale preko oceanov, ko se bomo na sveti večer zbrali ob jaslicah. V skrivnosti te velike noči bodo združene naše misli in blizu bomo drug drugemu. Močili bomo za one, ki so odšli v večnost, za naše sirete, naše starše in za prijatelje.

Združimo, bratje, naše misli in molitve v mogočni Magnificat kralju miru in ljubezni in ga prosimo, da nam da mir, ki ga svet ne more dati in podeli blagoslov, da bomo mogli vztrajati in ostati eno...

Ob teh mislih želimo vsem članom, njihovim družinam in prijateljem, blagoslovljene božične praznike ter sreče, miru in uspehov pri skupnih naporih v novem letu.

Za ZDSPB Tabor
F. Grum

Po uspešni borbi v Ajdovcu je bataljon krenil proti Sr. Lipovcu. Bilo je treba velike pazljivosti, kajti nad nami je bil velik gozd in borštno bukovje. Sploh je bilo okrog nas veliko grmovja. Zato smo se držali v veliki razdalji.

Noč je bila svetla in snega na debelo, tako da se je daleč vse razločno videlo.

Ko dospemo do majhnega gozdiča pod Borštom, opazimo na drugem koncu premikanja vojaštva. Bili smo sigurni, da so bili partizani, ki so bežali pred nami iz Ajdovca.

Tudi oni so nas opazili. Zato smo na vprašanje, kdo smo, odgovorili, da smo „partizani“. Oni so se takoj vrgli v sneg in bili na tem, da začno streljati.

Spoznali smo, da to pot prevara ni bila na mestu. Začeli smo klicati, naj ne streljajo, ker smo domobranci. Šele po dolgem pregovarjanju smo se sporazumeli, da smo oboji eno. Bil je vod šentviškega bataljona, kateri je šel v patroljo proti Ajdovcu.

V Sred. Lipovcu je bilo nekaj ur počitka. Spal ni nihče dosti. Bilo je preveč drenja po hišah. Zunaj na podih in kozoleih pa ni bilo misliti na spanje, kajti januarska noč je bila preveč mrzla.

Zgodaj zjutraj smo krenili v smeri proti Vinkovemu vrhu. V Malem Lipovcu smo še zajeli partizansko patroljo, od katere smo zvedeli, da se nahaja večje število partizanov v Sadinji vasi, Mačkovcu, Dvoru in Vinkovem vrhu. Tako smo šli naprej še z večjo previdnostjo in v razdaljah, kajti od vseh strani je bilo grmovje in gozd.

Ko dospemo do roba grmovja, kjer se začno njive, smo se razdelili. Eni na levo, drugi na desno. Mi smo šli v strelcih proti Plešivici. Vendar so nas partizani kmalu opazili in začeli obstreljevati s težkimi strojnimi. Grmovje nam ni nudilo nobenega kritja. Ležali smo v snegu in poslušali znani civ civ, ko so svinčenke letele nad glavami in okoli nas.

Kmalu smo se pomaknili zopet nazaj. Bilo je preklemsko težko. Kakor hitro si vzdignil glavo izpod snega, je že zažvižgalo. Zato se je vsak posebej pripravil, hitro stekel in zopet padel. Drugi so istočasno streljali. Malo nižje je bila velika kotanja. V njej izjedena pot. Kotanja je bila popolnoma varna pred svinčenkami. Zato smo vsi hiteli, da bi čimprej prišli do tja.

Komandir Lojze Ahlin nas je svaril, da kotanja ni varna. Partizan bo vrgel mino in vse bo mrtvo.

Ravno sem skočil iz kotanje naprej, ko pri Mačkovcu votlo zabobni.

Nato še enkrat. Že završi v zraku. Vrže me ob tla. Imel sem občutek, kot da me je nekdo udaril po licu. Poka nisem slišal. Potipal sem se, če sem krvav. Ni bilo nič.

Zadaj v kotanji pa je bilo veliko kričanje. Hitro skočim nazaj. Tako sem vedel, da je udarila mina ravno v kotanjo. Novak Marovski iz Podlipse je ležal čez mitraljez. Obrnil sem ga. Pa ni bilo več življenja v njem. Bilo je tudi več ranjenih. Levstik Jože z Vrha nad Poljanami je pozneje v vasi Vinkov vrh na posledicah tudi umrl.

Ko smo videli naše soborce v krvi, se je v nas vzdignil še večji srd do komunistov. Preskrbeli smo za ranjence, pa smo se takoj pripravili za naskok.

Minometalci so obstreljevali vas. Mi smo tekli v strelcih. Komunisti so se oglašali z mitraljezi. Naši minometalci so jih držali nazaj.

Ko dospemo v bližino vasi, minometalci utihnejo; oglasijo se pa naši mitraljezi, brzostrelke in puške. Ko so komunisti opazili, da nas ne morejo zadržati, so zbežali v smeri proti Dvoru in pod šent Pavel.

Na koncu vasi je strm breg. Po tistem bregu so se lovili in padali. Naši mitraljezi so kosili po njih. Koliko jih je tam obležalo, ne vem. Bilo je prenevarno, da bi šel kdo za njimi, kajti nekje pri Dvoru se je že oglašala težka strojnica. Pa nam ni napravila škode. Ubila je samo domačinko Barkovko. Streljali so v njeno hišo. Bila je njihova...

Od tod smo tudi opazovali kako se je skozi Dvor preko Krke in Jame proti Kočevskemu rogu umikala 17. partizanska divizija, katere namen je bil, da uniči postojanko Občine. Ker je bil ves trud zaman in je imelo samo težke izgube, se je umaknila v kočevske gozdove, kamor je spadala. Streljali nismo za njimi, ker je bilo predaleč. Edino topništvo bi prišlo v poštev. Tega pa tam nismo imeli.

Pozno popoldan smo odrinili od tam nazaj proti Lipovcu, Podlipi in Dobrniču. Bilo je rečeno, da čakajo avtomobili na ranjence. Že ponoči smo dospeli do tja; ali avtomobilov ni bilo. Tako smo vsi premraženi rinili še naprej proti Občinam.

Ker smo imeli vprežno živino, ki je le s težavo vozila ranjence, smo po vseh tistih klancih morali sami porivati sani.

Tudi na Občinah še ni bilo avtomobilov. Tako smo morali z ranjenci še naprej. Šele ob enni ponoči smo prišli v Vel. Gaber, kjer so čakali avtomobili. Zabili smo se po hišah in hlevih vsi premraženi, ožuljeni in lačni, ter tam prespali noč.

Prihodnje jutro smo krenili proti št. Vidu, kjer je bilo zbirno mesto. Hoteli so, da bi šli še nazaj proti Trebnjem. Pa so končno le uvideli, da smo preveč zmučeni, ožuljeni in izčrpani. Šli smo v Grosuplje, od tam pa zvečer z vlakom naprej.

Ker so bili železničarji po večini rdeči, nam je hotel tisto noč stroje-

vodja delati težave. Pri Ponikvah je dejal, da ne more voziti, ker je stroj preslab; da moramo iz vagonov in vlak porivati...

Ko se je Pečniku zdejo dovolj, je šel k strojevodju in govoril z njim po partizansko: „Če ne boš vozil kot se šika, te bo matilda povohala...!“ Je kar zaleglo. Tako hitro vlak tam še ni vozil...

Dva dni smo počivali. Ko smo se naspali in odpočili, je zopet zacirila naša nepozabna, vesele pesem: Hura, za dom v boj!

H. Z.

BOŽIČ 1966

Božič, prihod božjega Sina na zemljo! Sam Angel nebeški je pastircem in nam vsem katoličanom vseh časov oznanil to veselo novico z besedami: „Ne bojte se! Oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: Rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je Kristus Gospod. In to bo znamenje: Našli boste dete v plenice povito in v jasli položeno.“ (Sv. Luka 2, 10–12).

V naši domovini je o Božiču mraz, zima, noč in sneg. Vsa narava v slovesnem molku, odeta v slavnostno belino snega pričaka Gospoda. Jaslice, pritrjevanje zvonov, prelepe pesmi, polnočnica...

Tu v tujini poletje, vročina, vlaga, komarji, vrišč, pa je vendar tu isti praznik, v cerkvi isti učlovečeni Bog, kot doma in to je glavno!

Cerkev je Betlehem, hiša božjega, evharističnega kruha. Tabernakelj je hlevček, v katerem živi isti Jezus, ki je ležal v jaslích, kot poje naša lepa pesem: Hostija ti najsvetejša, Bog na zemlji bivajoč. Večna luč nam kot Trem Modrim zvezda trepetaje oznanja pričujočnost božjo na oltarju. Zvonovi v stolpu so kakor Angeli, ki nas vabijo k božjemu češčenju v svetišče in nam kličejo: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje“. Orgle, čudovito lepe pesmi, sveti psalmi in naše molitve so kakor posvečeno kačilo, ki se dviga k Bogu, ki je na oltarju.

Sveti božični Evangelij je kakor daven, častitljiv odmev nebes nam zemljanom, v katerem nam je sam Bog razodel po prerokih in evangelistih prihod njegovega Sina na zemljo.

Srežni smo lahko, ko to vemo in verjemo, saj nam ni treba hoditi v Sveto Deželo, ker imamo v cerkvi Betlehem in ko pridemo k maši ali k molitvi, smo pastirci, ki so prišli molit Jezusa. Celó v svoje srce ga lahko prejmemo, če je naše srce čisto.

Še srečnejši pa so naši pokojni borci, ko že uživajo Boga v nebesih iz obličja v obličje, to je osebno! Saj so se zanj borili in zanj padli, izdani in pomorjeni po človeški zlobi. Sv. Janez v skrivnem razodetju pravi: „Bl-

gor jim, ki so povabljeni na svatbeno gostijo Jagnjetovo (19, 9). V nebesih ne potrebujejo sonca, ne meseca, da bi jim svetila. Božje veličanstvo ga razsvetljuje in njegov svetilnik je Jagnje.“ (Sv. Janez, 21, 23). Isti Evangelist pravi: „In obrisal bo Bog vse solze z njih oči in smrti ne bo več. Tudi ne bo več žalovanja, ne vpitja, ne bolečine, zakaj kar je bilo grej, je minilo“ (21, 4). Telesa naših protikomunističnih žrtev je použila naša slovenska zemlja in jim dala v svojem osrčju dostojen grob. Iz srca odpuščamo morilcem za Božič in zanje molimo, da bi se pravočasno spreobrnil.

„Velik rdeč zmaj je prišel na svet, ki je Satan in ognjena rdeča barva pomeni, da je Satan ubijalec od začetka“ (Jan. 8, 44).

Daleč od doma praznujemo že 21. Božič. Komaj je bilo Dete rojeno, že je prišlo povelje Jožefu: „Vzemi Dete in beži v Egipt. Kruti kralj Herod je dal pomoriti v Betlehemu in v vsej okolici vse dveletne dečke in mlajše. Vse to zaradi Jezusa! Padli so prvi mučenci zaradi Jezusa! In naši domobranci? Ali se niso borili proti Satanovi fronti brezboštva? Za Vero in dom in poštenje? Ali ni rekel Jezus za našo dobo tako važne besede: kdor ni z menoj je proti meni!

Dragi rojaki! Prisluhimo za Božič klicu naših žrtev iz večnosti: Ljubite se med seboj in pomagajte drug drugemu v tujini. Pozabite sovraštvo in krivico in ponižanje! V borbi proti brezboštvu ne popustite, naj si bo to brezboštvo komunizem ali kapitalizem ali materializem ali nacizem ali fašizem, ker so vsi v službi Satana, če se hočete zveličati! Proč s koketiranjem z božjimi sovražniki, proč s polovičarstvom in bojazljivostjo. Ohranite vero potom molitve in življenja svetih zakramentov. Veliko bo vaše plačilo v nebesih. Iz večnosti je pogled na zemeljske stvari drugačen, kot na zemlji. Zato mi vemo in smo priče, da se spleča dati življenje za ideale, za katere smo umrli mi, saj kmalu pridete za nami vsi, tudi naši morilci in bo Bog njih maščevalec, ne smemo biti mi ali vi!

Ali ni dejal naš Gospod na gori: „Blagor žalostnim, zakaj ti bodo potolaženi. Blagor lačnim in žejnim pravice, zakaj ti bodo nasičeni. Blagor čistim v srcu, zakaj ti bodo Boga gledali. Blagor njim, ki so zaradi pravice preganjani, zakaj njih je nebeško kraljestvo. Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali in preganjali in vse hudo zoper vas lažljivo govorili. Veselite se in radujte se, zakaj veliko je vaše plačilo v nebesih.“ (Matej 5, 3—12).

Naj bodo spisane te skromne vrstice za Božič v spomin našim dragim borcem in vsem protikomunističnim žrtvam vseh slojev, ki se že veselijo v Bogu.

Nam vsem pa, ki smo priče vseh grozot in krivic in smo tudi zato v tujini, bodi v tolažbo, da smo na pravi poti, čeprav je težka in dolga. Ko se snidemo z našimi dragimi v onostranstvu, bo tudi za nas nastopil večni Sveti Dan!

Avguštin Albin, žpk.

DANAŠNJI TRST IN JUGOSLAVIJA

Izmed opazanj v toku mojega 4 mesečnega potovanja po severni Ameriki in zahodni Evropi, ki bi morda mogla čitatelje Tabora — posebno pa naše primorske rojake zanimati, naj omenim samo za nas značilne današnje razmere v Trstu, ki je še pred pol stoletjem bil največje slovensko mesto; saj je tedaj živelo v Trstu več Slovencev kot je imela Ljubljana prebivalcev. V narodno-prosvetnem oziru je bil Trst tekmeč slovenski prestolnici in je pošiljal redno vsaj enega slovenskega poslanca v državni zbor na Dunaj. Razen tega smo tudi sicer bili tržaški Slovenci zelo važen činilec v gospodarskem napredku mesta.

Vtis, katerega sem dobil sedaj po dobrih 50 letih o prilikah v Trstu, je bil naravnost porazen. Nekdaj cvetoče svetovno pristanišče, ki je tekmovalo z lukami Sredozemlja in zahodne Evrope, je danes prazno. Ogromne ladjedelnice so demontirane in velika podjetja so prenesla svoje sedeže v Benetke, Genova ali pa v Meran.

Pred pol stoletjem je Trst štel okrog 280 tisoč prebivalcev; danes jih pa ne bo imel več kot kakšnih 300 tisoč. Po kavarnah in javnih lokalih je videti samo stare ljudi, dočim mlajšega sveta skoro ni. Okoli 50 tisoč Slovencev se nas je po prvi svetovni vojni preselilo v Jugoslavijo, a Italijani, v kolikor se niso porazmestili po Italiji, so zaradi vedno večje nezaposlenosti emigrirali in se tudi še danes izseljujejo v prekomorske dežele, posebno v Avstralijo.

Trst očitno naglo in neizbežno propada. Edino, kar še daje temu po Italiji zanemarjenemu mestu nekaj življenja, je prehodni turizem tujcev in pa množični dnevni prihod Jugoslovanov.

Za mesec julij 1966 je tržaški komunistični „Primorski Dnevnik“ z dne 6. avgusta 1966 priobčil podrobne številke iz uradne statistike, iz katere je razvidno, da so od tujih turistov jugoslovanski državljani s potnimi listi zabeležili tega meseca v obeh smereh 456.300 prehodov in da je razen tega še v obmejnem prometu samo v smeri proti Trstu z obmejno propustnico prešlo italijansko-jugoslovansko mejo 266.915 Jugoslovanov.

Tako je torej samo v smeri proti Trstu meseca julija prešlo s potnimi listi in propustnicami več kot 400 tisoč, oziroma če prav skromno računamo, najmanj 300 tisoč naših ljudi; to je povprečno 10.000 Jugoslovanov dnevno.

To število se zdi na prvi pogled neverjetno visoko. Toda, ko sem 22. julija s terase hotela Jolly dobre pol ure opazoval promet na ulici, sem za ta kratek čas naštel več kot 2 ducata izletniških pulmanov z jugoslovanskim znakom (iz Ljubljane, Celja, Maribora, Kranja, Novega mesta, Zagreba, Rijeke itd.) in veliko število privatnih avtomobilov iz vseh krajev Jugoslavije. Ko sem kasneje videl še celo vrsto prepolnih avtobusov na

Pri svojih neobjavljenih, neprotokolnih prihodih med narod je general Leon Rupnik rad prisluhnil udarcem ljudskega srca, da je tako dobival potrdilo za potrdilom o pravilnosti poti, ki jo je kazalo njegovo slovensko domobranstvo. Pri nekem takem prihodu sta se na začetku leta 1944 srečala pri št. Joštu tudi s p. Odilom Hajnškom, da sta lahko nemoteno izmenjala misli

rednih italijansko-jugoslovanskih progah in opazoval na železniški postaji prihod potnikov v rednih vlakih iz Ljubljane ter izkrcavanje našega ljudstva iz parnikov dnevnih lokalnih pomorskih linij iz Kogra, Istre itd. ter gledal celodnevno vrvenje množic po ulicah, kjer je bilo čuti že skoro samo našo govorico; ter opazoval pred trgovinami vse božje dni velike maožice naših ljudi, tedaj sem se sam osebno prepričal, da omenjena številka ni pretirana, ampak da odgovarja resničnemu stanju.

Seveda je čisto jasno, da Jugoslovani ne prihajajo v Trst gledat na uro, ampak z namenom, da bi se oskrbeli z različnimi predmeti — predvsem s tekstilnim blagom, obutvijo, pralnimi stroji, hladilniki, različnimi aparati, nadomestnimi deli za avtomobile, različnim orodjem, potrebščinami za dnevno hišno uporabo itd. Razen tega sem opažal pred zlatarskimi trgovinami večkrat prav velike gručice naših ljudi, ki so v vrstah čakali na red, da bi kupili zlate predmete ali pa celo čisto zlato.

Potniki za Italijo smejo nabaviti deviz po uradnem tečaju do višine 20 dolarjev — oziroma protivrednost v lirah. Vsakdo pa od svojih siromašnih prihrankov nosi s seboj vsaj še vrednost nadaljnjih 20 dolarjev v dinarjih. Te tržaški trgovci menjajo po svojem poljubnem tečaju — namreč 40 lir za 100 dinarjev. Pri omenjenem dnevnem dotoku kupcev znaša to neverjetno visoko vsoto 400.000 dolarjev na dan, oziroma 12 milijonov dolarjev mesečno; torej okoli 140 milijonov dolarjev na leto — v korist laških trgovcev, obrtnikov in krčmarjev samo v Trstu, — pa na škodo devizne rezerve Jugoslavije.

Trst živi danes v glavnem od Jugoslovanov. Ako bi se nekega dne zaradi italijanskega šovinizma in stalnega zaničevanja in preziranja Slovencev ter zaradi njihove očitne mržnje do Slovanov prebudil narodni ponos in nacionalna zavest Jugoslovanov in bi se množični naval naših kupcev usmeril proti Avstriji, ali že bi bila meja zaprta, tedaj bi Trst pač še bolj propadal.

Ta množični naval v Trst je pa z druge strani tudi odraz žalostne slike nezdravih ekonomskih in socialnih razmer v Jugoslaviji ter jasen in nepobiten dokaz gospodarske mizerije; posebno še glede nujno potrebnih potrošnih predmetov.

V razgovoru s temi našimi ljudmi sem ugotovil, da se nahaja med njimi sorazmerno malo Slovencev. Večinoma so Hrvati, Srbi in celo Makedonci. Ko sem te reveže mimogrede popraševal, če se jim izplača napraviti tako dolgo pot in delati tako velike stroške, sem dobival vedno isti odgovor, da je vredno delati vse te stroške, ker so predmeti, ki jih je mogoče kupiti v Trstu z veliko lahkoto in v vsaki količini, v Jugoslaviji 2 do 3 krat dražji ali pa jih zaradi pomanjkanja za noben denar sploh ni mogoče nabaviti.

Jugoslovani kupujejo v glavnem predmete, ki bi jih lahko izdelovali doma ali pa jih celo izdelujejo; toda vsled neracionalne proizvodnje in nestrokovne izdelave niso v stanju konkurirati z Italijo posebno še tudi zato, ker rdeči trgovski upravitelji zaradi popolnega nepoznavanja blagoznanstva in moderne mednarodne trgovine niso ne sposobni ne dorasli, da bi doma organizirali tako moderno trgovino, o kateri, kakor je razvidno iz omenjenega kričečega primera, nimajo pojma.

Ko že nimajo ne strokovne izobrazbe ne potrebne kvalifikacije za proizvodnjo in trgovino, bi se lahko iz prakse zapadnega sveta in pa iz poraznega poloma lastnega eksperimentiranja vsaj česa naučili in se predvsem končno tudi prepričali, da je njihov sistem čisto zgrešen in škodljiv za ubogo ljudstvo. Blagostanje vsakega naroda namreč temelji predvsem na svobodni konkurenci produkcije in trgovine. Saj je danes vendar vsakomur jasno, da brez privatne iniciative in delavnosti, ki zasigurata in jamčita prigospodarjeno osebno lastnino posameznika, ne more biti ne gospodarskega napredka ne blagostanja.

Ta komunistična eksperimentiranja pa žal ne gredo samo na škodo že itak osiromašene in skrčene narodne imovine, ampak izpodkopavajo v mednarodnem poslovnem svetu tudi še ugled našega naroda. Zaradi tega primitivnega, nestrokovnega in nesocialnega upravljanja gospodarstva svet namreč smatra, da naš narod še daleč ni zrel in dorastel za samostojno gospodarstvo in da je nesposoben za vsak ekonomski in socialni napredek.

Ko sem tako za časa svojega bivanja v Trstu takorekoč na pragu Jugoslavije opazoval dnevni dotok naših ljudi, da si pri laških trgovcih nabavijo najpotrebnejših stvari za gospodinjstvo in dnevno uporabo, ter

gledal, kako na ta način samo v Trst odtekajo dnevno ogromne vsote deviz iz Jugoslavije, sem moral na podlagi teh žalostnih dejstev ugotoviti, kako veliko bedo in siromaštvo mora prenašati ljudstvo zaradi nesocialnega in zločinskega izkoriščevanja delovne sile zaslužjenih narodov.

Brez svobode ni ekonomskega in socialnega napredka!

NAPAD NA KOČEVJE

*Partizani so tako dejali,
da bodo Kočevje napadli!
A tam so Švabe zbrane,
ki ščitijo Domobrance.*

*Blíža božični se čas,
rabimo tobak in kvas,
in tud' je treba gnjati,
ker pomočniku že ne da bojevati.*

*Le potrpite malo tovarišice,
saj jutri pekle boste še police.
Ko skupaj zbrane so brigade
komandant jim vžge vse bojne nude.*

*Na breg privlekli so topove,
da Kočevje bi obrnili narobe
imeli boste prav malo dela.
jutri bo naša vojska spet vesela.*

*Iz kanonskih krogelj je vse vreščalo,
a v Kočevju se ni še nič poznalo,
ko približajo se prve čete,
so belčki dali jim svinčene cigarete.*

*Da pa ne pozabijo na kvas,
dajo jim še šrapnelov glas.
So svinčenke svojo pesem pele
in tako za priboljšek so skrbele.*

*Marsikateremu je svoboda zasijala,
ko na Kočevskih njivah se je kri spuščala
nekateri so godrnjali
ko so v Rinži rane izpirali.*

*Kakih sto je šlo pa čez mejo,
k tovarišu Luciferju v rejo.
Komandanti so pa kleli,
ker takih izgub še niso imeli.*

*Če bo naša tovarišija še nekaj takih izgub imela
se ne bo v Sloveniji še rdeča himna pela.*

**Proslava 10-letnice društva in prvega tabora
v Buenos Airesu**

Deset let obstoja in dela nekega društva v emigraciji je lep jubilej. Ta dogodek je slovesno proslavilo naše društvo SPB TABOR.

Nad sto borcev s svojci in prijatelji se je zbralo 30. oktobra 1966 v lepih novih prostorih kluba Ateneo Don Bosco v Ramos Mejía. Lepo sončno jutro je še povečalo praznično razpoloženje našega praznika.

Zooorovanje se je pričelo ob 10,30 a sveto mašo, ki jo je braj društveni kurat. prečastiti g. **Jože Guštin**. Daroval jo je za vse padle in umrle borce. V pridigi je opozarjal vse navzoče z globoko mislijo o ljubezni in odpuščanju.

„Vedno morate iskati poti za spravo. Napuh vam ne sme zamegliti cilja. Pred 10 leti sem opozarjal, da morate paziti na enost, da ne poste pustili spletkarjev in sejalccev razdorov v naše vrste... Pa ste žal bili premalo budni... Moramo se učiti ljubezni in odpuščanja pri našem Odrešeniku. Da bomo res pravi borci, moramo biti prerojeni v naših srcih... vedno pripravljeni odpustiti in dati roko sprave...“

Proslavo po sv. maši je pričel zvok trebente, ki je pozvala k miru.

G. Marijan Amon je pozdravil vse navzoče. V uvodni misli je poudaril slovesnost in pomembnost naše borbe. Nato je prosil častnega starešino društva SPB TABOR in prvega starešino društva pred desetimi leti, polkovnika Rupnika, za pozdravne besede.

Polkovnik Rupnik je med drugim dejal:

„V častno dolžnost si štejem, da pozdravim vse borce dobre volje, ki so se zbrali, da ob 10. obletnici ustanovitve našega društva izkažejo spomin in zahvalo našim junakom. In tem našim bratom, ki so bili pomorjeni po komunizmu, se zahvaljujem za njihovo žrtev in za njih veliki ideal, ki so nam ga zapustili. Bog, Narod, Domovina. Želim, da bi se ob tem čistem geslu zopet zbrali vsi preživeli borci in vsi protikomunisti, da bi se združili v enem samem društvu. Pozivam vse navzoče, da ob spominu na naše junake vstanemo in jim zakličemo: Čast; zahvala in čast vsem padlim junakom za žrtev njih življenja in za veliki ideal, ki so nam ga zapustili!“

Za njim je recitirala ga. **Zina Rupnik** daljšo pesnitev o trpeči, danes ponižani, v okove ujeti Sloveniji, ki pa jih bo tudi nekoč strla in ji bo zasil dan svobode.

Preko Gorjancev, širom Slovenije do Teharij, preko morja v Argentino je pot vodila našega slavnostnega govornika, sedanjega starešino društva g. **Ivana Koročca**. Klene so bile njegove misli; čiste, kot je bila naša orba; jasne, kakor nebo nad Triglavom. Spominjal se je prvega tabora pred 10. leti na prvih začetkov ustanovitve društva. Dejal je:

„Ko danes praznujemo slavnostni dogodek, ki vpada v nedeljo Kristusa Kralja, lahko trdimo, da smo bili Njegova vojska tudi mi. Zanj smo

šli v boj, zanj se še borimo. Borci, ki so se z nami borili, so jim bile svete tri svetinje: Bog, Narod, Domovina. Te svetinje so tudi danes naši ideali... Živeti hočemo svobodno! Hlapci nikomur! ...Roko v spravo ponujamo vsakomur, kdor pošteno misli in je dobre volje."

Slovenska beseda, naš največji zaklad! Za njo so se borili in umirali naši domobranci. Pesem „Mrtvi junaki“ je z občutkom podal g. Tine Kovačič. Domobranci — naš ponos! Naša prva slovenska vojska! Njihova junaštva in dejanja bodo šla iz roda v rod. — Odlomek iz črtice „Kota 805“ domobranskega vojaškega poročevalca nam je znova podal g. Tine Kovačič. Spet so nam zaživeli naši domobranci: pohod, juriš, bombe, rafal... V duhu smo jih spremljali ob branju g. Tineta Kovačiča, kako je po celodnevem boju padla kota 805 domobrancem v roke. In odmevali so nam verzi zadnje kitice:

Mislite na nas! Ne pozabite
padlih! Zvesto smo na straži mrtvi.
Bog plačnik je dober naš žrtvi.
Svečko na vojaški grob prižgite!

Peli so na pohodih; pesem jih je spremljala v tujino in nazaj v smrt. Moški oktet iz San Martina je zapel 2 narodni pesmi. Z venčkom lepo ubranih pesmi sta razvnela gg. Lah in Holy vse navzoče, da so ob duetu harmonike in violine vsi pričeli prepevati.

Ker smo prejšnji dan praznovali slovenski narodni praznik in prvič tudi praznik naše trobojnice: neomadeževane belo—modro—rdeče zastave, katero so nesili naši domobranci na čepicah ali všíte na rokavih, in katere nas spremlja na vseh naših prireditvah, so vsi navzoči ob spremljavi domobranske plošče zapeli najprej: Naprej zastava slave... in nato: Oče, mati, bratje in sestre...

Končana je bila proslava... Na vrtu se je že pekel asado pod skrbnim vodstvom Ing. Matičiča in njegovih pomočnikov ter gospá, ki so nam postregle z odlično jedačo in pijačo. Vsi navzoči so posedli okoli kamnitih miz pod košatimi drevesi in v dobrem razpoloženju ter veselem kramljanju z znanci in prijatelji preživeli popoldan.

Oživeli so borci; slovenska pesem se je razlegala in vsi smo bili edini: Lepo je bilo! Ta dan bo ostal vsem v lepem spominu in vsi so odhajali se skupno mislijo, ča se zopet kmalu snidemo...

A. M.

DSPB TABOR v Argentini se toplo zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k tako uspehi proslavi 10. obletnice društva in prvega tabora. Hvala tudi ing. T. Matičiču in njegovim pomočnikom, gđc. Malči, ga. Bernardi, g. Janku, g. Ivanu, č. g. Guštinu, g. Makoveu, g. Dolencu, g. Jenku, g. Oblaku; g. Holyju, g. Lahu, g. Dimniku, g. šuštersiču in vsem za obilno gmotno pomoč in prostovoljne prispevke.

V SENCI DOLOMITOV

(Nadaljevanje)

Dobrovčani za te zasede niso nič vedeli. Kakor vsako leto, so se fantje tudi to leto pripravljali, da bi na ta velik cerkveni praznik pri-trkavali. Ker odraslih fantov ni bilo, so za to skrbeli Šimčeva Matija in Franci ter Gradišnikov. Ob štirih zjutraj so pritekli po bregu proti zdravnikovi hiši.

Tedaj je od župnišča zaropotalo. Matija je takoj obležal v mlaki krvi. Franci in Gradišnikov sta dvignila roke, a ni nič pomagalo. Milič-niki so tekli proti njima in še kar naprej streljali. Pasti je moral tudi Franci, Gradišnikovega so pa odvedli na miličarsko postajo, kjer so mu dopovedali, da bo tudi on zgubil glavo, če bo le komu povedal, kako je v resnici bilo. Potem so ga izpustili.

Med tem so Šimčeva dva kot živali odvedli za zdravnikovo hišo in ju pokrili z vejami. Takoj sta bila največja zločinca. Ljudje so ju iskali, a ju niso našli, ker se v bližino zdravnika nihče ni smel približati. Šele malo pred poldnem je Guštin izblebetal, da ve, kje sta, a ne sme po-vedati, dokler ne pride komisija. Da sta oba mrtva, še nihče ni vedel, čeprav so slišali streljanje. Nazadnje pa so morali domači krajevno oblast zaprositi, da so ju smeli odpeljati domov in ju cerkveno pokopati.

Ta pripravljeni uboj je Dobrovčane tako razburil, da nihče ni vedel, ali je Tito s svojo družino res prišel v Ključ ali ne. Vse je dajalo videz, da je bil glavni namen, narediti nekaj takega, kar bo največji praznik spremenilo v žalovanje. Partizani so se podili po cestah kot iz uma in jim ni bilo prav nič mar, če je vsa vas jokala. V Ključu so noreli, kot je bila njihova navada; kaj so storili Šimčevim, na to še pomislili niso. Le Logarjeva Tilka je nazaj grede ironično dejala:

„Zdaj naj pa le računajo, kdo bo študiral za gospoda!“

To njeno veselje je bilo zelo kratko. Pod gozdom nad Gorjančevim vrtom so se konji nečesa splašili. Pognali so se v tak dir, da jih voznik z vajeti ni mogel obvladati in ustaviti. Ko so pa prišli do ovinka, so konji zavili v desno. Ovinek je bil tako hud, da se je voz prevrnil, pa se spet postavil na kolesa. Pri tem je Tilka, ki je sedela na zadnjem koncu lojtrskega voza, odletela v jarek in tam obležala. Pogrešil je ni nihče, ker so bili vsi precej „okajeni“. Vsak je ubral svojo pot domov. Šele zjutraj je Šimnova Tona, ki je šla navsezgodaj po mleko, opazila, da nekaj leži v jarku poleg lesenega mostu.

Spoznala je Tilko in poklicala domače, da so jo spravili k zdravniku. Nikjer ni bilo videti krvi, tudi opraskana ni bila nič; toda vstati ni mogla. Zdravnik je takoj ugotovil, da ima zlomljeno hrbtenico in jo je odpravil v bolnišnico.

Dolgo so se trudili, da bi jo spravili na noge, a vsako prizadevanje je bilo zastonj. Po enem letu so jo pohabljeno poslali domov, kjer je ostala privezana na posteljo.

Logarjevim je pogled nanjo dal misliti, zakaj vse to in še tako nepričakovano. Po tihem so priznavali, da je božja roka posegla vmes; toda to priznanje na zunaj ni bilo očitno v nobeni obliki. Dolgih enajst let so bili prisiljeni misliti na ta božji opomin, ki je vsak dan drugače spregovoril.

Ko so ji morali dan za dnem vse prinesiti k postelji in so vse odnašali od nje; ko so jo dvigali in jo obračali na levo in desno; ko se je zvijala in vpila od neznosnih bolečin, ker je bila vsa preležana; ko so jo opasovali na voziček ter jo vozili v senco pred hišo, so se lahko živo spominjali, kaj vse so želeli domobrancem, ki jim niso prizadejali nič hudega.

Ljudje pa so že prvi dan jasno sodili: očitna božja kazen je prišla nad to hišo. Niso jim privoščili, smilili se jim pa tudi niso preveč, saj niso mogli pozabiti, kakšni so bili Logarjevi, ko so morali njihove sнове in so oni jokali...

Novi udarci

Že prvi dnevi svobode so vsem Logarjevim dali pečat, ki ga ni bilo mogoče več izbrisati, čeprav jim je bil pozneje včasih odveč. Hoteli so pokazati, da so nepopustljivi sovražniki vsega, kar ma zvezo z domobranci. Novim gospodarjem so planili okoli vratu tako, da so se vsi takoj vpisali v komunistično partjo.

Ko jih je obiskala nesreča, se je pokazalo, da jim to ni bilo v korist. Tilka sama se ni mogla dokopati do spoznanja, da bi njena nesreča mogla biti kazen za greh ali krivdo. Vse drugo prej! Zdaj so vsi spet našli Boga; preklinjali so ga in sovražili, drugače ga zanje ni bilo več. Logarica, starejša ženska, edina o tem ni bila tako trdno prepričana; a je le kričala z drugimi, ker je hotela doprinesiti svoj delež k novemu življenju.

Novi red pa je hotel več kot samo vpitje nekaterih, ki niso pomislili, da bo prelom med Bogom in naravnim družabnim razvojem zahteval tudi žrtev. Prvi, in to posebno očitno, so to spoznali prav Logarjevi, ki so hoteli dajati zgled drugim. Vsi omotični so zapustili kmetijo in planili za obljubami o visokih delavskih plačah v mesto. Odšli so France, Tone in Tilka.

Plačo so dobili; vse drugo je prišlo samo od sebe. Stari je pono-

rel z drugo žensko, razbil vse, kar jih je vezalo. Družine ni bilo več. Ko je obležala Tilka, ji je bilo treba oskrbe in pomoči; toda kje jo dobiti, ko ni bilo nikogar razen stare matere, ki je bila še sama sebi v napoto. Nič več ni bilo družinske ljubezni, ki v potrebah vse daje.

Mati Logarica je jokala, nekaj časa tiho upala, potem pa naglo prigovarjala, naj se eden ali drugi od fantov zeni. To spet ni bilo lahko. Kmetija ni več vlekla kot nekdanj. Posebno ne Logarjeva, ki je bila velika gmotna in duhovna razvalina; polna nekdanjih spominov, ki so se svetili kot biseri, narejeni iz dobrot človeka brez Boga. Nič več ni bilo tiste toplote po domačijah, ki je kakor luč razdajala ljubezen, žrtvovanje, srečo in mir, ki ozdravlja. Tega ni nihče več iskal. Mladino so učili, da tega ni, da tega nikoli ni bilo, da so to samo prazni pojmi za verske zamaknjence, ki verjamejo v pripovedke in bajke.

Še najmanj pa so bila dekleta pripravljena priti k hiši, kjer bi bila dan za dnem privezana kot sužnja k bolnici in ne bi imela nič od tega. Tiste, ki so še ostale na kmetih, niso marale v peklo, kakršen je bil pri Logarju. Druge — napol kmetice, napol mestne dame novega kova, pa so se bale dela, ki se jim je obetal.

Tako je bil starejši France, katerega je mati vedno navijala, naj ji pripelje pomoč, v veliki stiski. Spiva je še katero rekel; pozneje je samo še poslušal in mislil svoje. Brez velikih težav je dokaj hitro spoznal, da nov način življenja vsaj njemu ne potresa prav nobenih rožic, o katerih je toliko slišal na mitingih. Kmet ni mogel biti več, ker je oče vse tako neumno razkopal in vrgel državi, da jim je ostala samo še streha in dvorišče; kot delavec je bil natihem že dostikrat razočaran in ogoljufan, čeprav je moral z drugimi vred še vedno kričati, da mu je dobro in da ima vsega dovolj.

V resnici je bilo vse prazno, brez volje do dela, brez najpotrebnejših sredstev za življenje; povsod gonja na prostovoljno delo, na katerem so se delavci pehali do onemoglosti in za kar jih ni nihče plačal. Norme so bile vedno višje; kdor jih ni dosegal, je bil še ob tisto borno plačo, s katero so drugi živeli samo napol: če so jedli, so bili nagi; če so se oblekli, so stradali, da so se jim oči svetile.

Iz tega „raja“ France ni videl poti. Mirnega doma, kjer bi legel in se odpočil, ni imel več. Oče je naredil svoje, Tilka je padla na rame vsem.

France je spoznaval, čeprav se temu spoznavanju ni hotel udati, da je to kazen... Umaknil bi se rad, a poti nazaj ni bilo: poznal je disciplino partije. Zaprl se je vase.

Nekega dne ga je zmanjkalo. Ni ga bilo doma, na delo ni prišel; nihče ni vedel, kam je odšel. Vzela ga je noč.

Čez dva meseca je poštar prinesel pismo — iz Avstrije. France je pisal iz Beljaka. Pismo je bilo odprto; gotovo je šlo skozi roke Ozne in tudi domači uradniki so ga brali. Po pravici je povedal, zakaj je šel: ker ni videl življenja pred seboj. Rad bi imel kaj od mladosti, a doma je bil oropan vsega. Vsakega posebej je ošvrknil.

Tudi na Vinjem vrhu v Dolenjskih goricah so se leta 1944 zbrali Slovenci iz okoliških vrhov, da so se pridružili naredu, ki je plebiscitarno zavrgel komunistično zaroto laži in nasilja

Oče je zarobantil in zaklel, mati je zajčkala in si ni znala razložiti, zakaj tako piše. Tilka je bila v svoji onemoglosti huda, ker je razumela, da je na poti še tistim, kj jih ni pri hiši. Odjenjala pa ni za las: kakor je življenje udarilo njo, tako je hotela vračati drugim; še pomislila ni, da bi bilo s tem kaj narobe. Nobene stvari ni imela več za slabo, kaj šele greh. Morča je bila tako čudna, ker je sama najbolj čutila, da se ji bliža konec.

Ob vsem tem si nihče ni vzel časa, da bi Francetu napisal kratek odgovor. Še toliko ne, da bi vedel, da so pismo dobili. Bilj so hudi nanj, ker je tako jasno povedal, da novi red ni izpolnil obljub o lepšem življenju. Najbolj zavedni so bruhnili nanj svojo jezo. S temi so še domači pljunili za njim. Največ zato, ker so vedeli, da bo sodba in nezaupanje padlo na vso družino, če se prav posebno ne izkažejo.

Najbolj je udarilo Tilko, kj je imela največ časa za razmišljanje in jezo. Ko bi bila zdrava, da bi se z drugimi vred razdivjala in potem vsaj nekaj pozabila, bi ne bilo tako hudo; zdaj je pa vsaka beseda obležala v njej in se kopičila v strašno gmoto jeze in sovraštva, kar jo je razjedalo kot kislina. Tako hitro se je bližala grobu, da tega nihče

več ni prikrival. Tudi sama ne. Po vasi so vsak dan čakali novice, da je prestala.

Za to je zvedel tudi župnik. Sicer se je že dolgo pripravljaj, da bo šel in jo pripravil na smrt, a se ni mogel odločiti za to pot. Bal se je, da bo v njih le razpihal sovraštvo do vsega, kar oznanja in uči Cerkev. Zdaj, ko je bila bolnica samo še z nitko privezana na ta svet, ga je klicala skrb za njeno dušo. Šel je, čeprav je vnaprej vedel, da ga ne bodo veseli. Kljub vsemu se je tolažil z upanjem, da so tudi domači spoznali resnost njene bolezni in jih bo to omehčalo, da se bodo dali pogovoriti.

Tako je stopil na dvorišče. Čeprav je bil pripravljen na vse, je bil vendarle razočaran. Kaj takega še ni doživel, čeprav je že skoro petdeset let pasel duše. Logar je s svojo koruznico planil skozi vrata in se umaknil v gimovje. Logarca pa je na drugi strani kot coprnica zamotovila proti hlevu in se ni več prikazala. Kakor bi jastrebova pačel mel kokosi, je obslo župnika, ki je obstal, kot da ne ve naprej, ne nazaj...

Po daljšem čakanju je le pritisnil na kljuko. Glasno je pozdravil, da bi se od kod kdo oglasil. Glasu ni bila od nikoder. Kar na slepo je naredil nekaj korakov po veži proti odprtim vratom in pogledal v hišo. Na postelji pod oknom se je zvijala bolnica. Ko ga je zagledala, je zakriljila z rokami in zavriščala, kot da hoče pobeigniti iz sobe. Župnik se je vseeno približal in ji začel lepo prigovarjati, naj se umiri, ker bo tako bolje za njeno zdravje. Da je prišel na obisk, je dejal; pa ni nič zaleglo.

„Dobro vem, kaj ste prišli: hočete, da bi umrla,“ je očitala grenko, da je gospoda kar zazeblo.

„Nič ne vemo, kdaj se nam iztečejo ure; zato je prav, da smo pripravljene na vse,“ je mirno odgovoril župnik.

„Jaz sem pripravljena... brez vas!“ mu je udarila v odgovor.

„Dolgo že niste bili pri spovedi...“

„To je moja stvar! Vest mi ničesar ne očita!“ je spet revsknila in pogledala v kot.

„Saj nič ne rečem, toda — v svetem pismu je rečeno, da najpravičnejši vsakokrat na dan greši. Bog pa je dober, zato hoče, da vsi pridemo k njemu v nebesa.“

„Bogod je govornik kot v prazno; prepričan, da je nobena beseda ne bo omehčala.“

„V doma je zaškripala postelja. Tilka se je dvignila na komolce in ljubovalno pogledala župniku naravnost v oči:

„To imejte zase ali za koga drugega, samo zame ne. Kakšna je božja družba, čutim že enajst let...!“

„Prosim vas, ne govorite tako! Kogar Bog ljubi, tega tepe, so učile naše matere.“

Tilka se je po silj nasmehnila: „Ko bo vas imel tako rad, kot ima zdaj mene, me bočte tako govorili.“

Gospod je slišal grešni prizvok teh besed, a ni zameril. Ni se dal odgnati tako zlahka. Še enkrat je poprosil:

„Tilka! Pa res ne bi mogli urediti računov z Bogom? Boste videli, da boste potem veliko lažje nosili križ, katerega vam je naložil.“

Bolnici so se zablistale oči. V silnem navalu ni mogla govoriti mirno; kar bruhala je iz sebe jezo, ki je kipela v njej:

„Pojdite! Izginite! Proč! O tem ne maram nič slišati!“

Potem je potegnila odejo čez glavo in nič več pogledala po sobi.

Zupnik je odšel kot tepen. Okrog njega je vse zaplesalo: miza, stoli, postelja in vrata — vse se je zavrtelo v čudnem kolobaju. Sam ni vedel, kako je prišel do vrat. Šele od tu je videl, kako se je bolnici po branci poredil pljunek, ki ga je namenila njemu...

„Če boste želeli, me pokličite!“ je dejal.

Rad bi ji dokazal, da je duhovnik, ki je za dušo pripravljen iti tudi skozi ponižanje in trnje.

„Če trikrat umrjem, vas ne bom klicala... vas že ne!“

Opetekel se je na dvorišče. Kolena so mu klecnila, ko je zavil okoli ogla. Ni mogel razumeti, kako more biti človek, ki je samo z eno žilico še pripet na življenje, tako nedostopen in zakrknjen. Bal se je, da ji Bog tudi v svojem neskončnem usmiljenju ne bo podelil milosti kesanja. Kot bi se hotel stepsti za njeno dušo, je brez upa potrkal na hlevska vrata, kamor je videl prej oditi Logarco. Vseeno mu je bilo, če ga obtožijo kot izdajalca, če ga zapro, mučijo ali celo ubijejo, samo da bi jo prepričal o grehu in odpuščanju.

Dolgo ni bilo nič. Nestrpno je čakal pred vrati in gledal vanje kot berač, ki prosi kruha. Ženska je stala tik za vrati, a jih ni odprla. Zupnik je še enkrat pobutal; tokrat precej krepko. Zdelo se mu je že res poniževalno, da bi trkal na hlevska vrata, kravam. Obrnil je ročaj, ddrnil vrata in vstopil.

„Dober dan, mama Logarca!“ je pozdravil malo v zadregi. „Tilko sem obiskal, pa ji ni bilo po volji, da sem prišel. Kaj če bi jo morda vi malo pripravili na spoved?“

Logarce je zadelo. Vest jo je tako vznemirila, da ni mogla skriti nevolje in jeze. Zupnikova navzočnost ji je bila kot strup. Pogledala je izpod čela, se obrnila v kot in jezno pribijala besedo za besedo:

„Kaj naj jaz? Tilka je že toliko stara, da ve, kaj dela.“

Zdaj je tudi gospeda pogrelo. Za hip je pozabila, da je duhovnik. Kot preračunljivi sodnik je stopil prednjo in jo pogledal, kot bi ji vrgel račun:

„Gospa! Kaj bi prikrivali? S Tilko je pri kraju...“

Logarca je planila kot divja:

„Sram vas bodi! Še privoščite nam, da bi umrla. To ste duhovniki!“

„Ne bodite no taki! Spoved ji bo samo v dobro.“

Logarca se je zagrabila za glavo in planila skozi vrata kot vihra. „Še grehe ji očitata, rev! Že več kot deset let trpi, samo trpi, pa jo

imate za grešnico. Sami sebe pogledajte, hinavec! Ni čudno, da vas ni bila vesela.“

Potem je odvihrala za svinjake in se skrila.

Župnik je stopil po široki cesti pod Kopavnikom. Imel je občutek, da se mu noga vdira v trdo cesto kot v gozdni mah. Tudi doma se ni mogel pripraviti k delu: preveč ga je motilo, da je vse, kar je doživel pri Logarju, že sad komunizma, ki kakor voda nevidno podira stavbo vere in dobrega. Zdrknil je na kolena pred razpelo, da bi Križanemu potožil svojo žalost in ga prosil usmiljenja razrvani duši. Pa tudi moliti ni mogel. Vedno znova je začenjal svoj pogovor z Bogom, pa se mu je še vedno dozdevalo, da se ni toliko potrudil, da bi Bog uslišal njegovo prošnjo.

Tedaj je nekdo trdo potrkal na vrata.

„Naprej!“ je dovolil gospod.

V pisarno je planil Logarjev sosed Adam ves spehan in umazan, da se je zemlja kar vsula z njega.

„Hvaljen Jezus!“ je dahnil. „Če bi prišli z Gospodom. Se mudi...“, je poveda v eni sapi.

„Kam?“

„K Logarju...“

„Sem vedel,“ je zamomljal gospod, ki ni vedel, kaj naj zagrabi, da bo prej nared. „Tako pridem!“ je skoraj stekel proti cerkvi, kjer je dobil Bertovega ministranta, ter mu ukazal, naj vzame navček in gre z njim.

Voz je drdral in odskakoval po razkopani cesti, da je zvonček kar sam od sebe drobil in klical ljudi iz hiš.

Pri Logarju je bila gruča ljudi. Nekateri so že odhajali čez cesto. Vse je bilo tiho in žalostno, a joka ni bilo videti na nobenem obrazu.

„Je že mrtva. Prepozni ste,“ je zašepetal nekdo od sosedov, ki so poklekali ob zidu, da bi naredili prostor gospodu.

Župnik ni po nikomer pogledal. Odhitel je v hišo in najprej potipal umrlo na čelo. Bila je še topla. Takoj ji je na uho zmolil ksanje in ji pogojno podelil zakrament svetega maziljenja.

V veži je bilo kot v cerkvi. Hiša je bila premajhna za gorečo molitev, kakršne pri Logarju že dolga leta ni bilo slišati. Tudi Logarju je sključeno klečala v kamri, jokala in molila brez sramu. Logar je pustil svojo priležnico in prestopil prag. Misel na smrt je prevpila vse drugo, razgnala je tudi strast in jezo.

Ko je župnik končal sveto opravilo, je utihnil jok. Pokleknil je med ljudi in zmolil očenaš za pokoj njene duše. Potem je odšel, kot da nikogar ne pozna.

Konec sledi

France tudi v Avstriji ni našel tistega, kar je iskal. Nikogar ni imel, s komer bi se pošteno razgovoril in se otresel teže, ki ga je morila do onemoglosti. Kar so Logarjevi prizadejali drugim, je zdaj

padlo na njega samega. Ljudi se je bal kot preganjana zver. Zatekel se je v zakotno vas v Ziljski dolini in delal pri kmetu. Imel je mir; vsaj za nekaj mesecev. Ni vedel, kaj hoče in zakaj se je tako odločil; a upal je, da bo prišel dan, ko bo našel svoj cilj in namen.

Daleč od ljubljanskega vrišča, kjer mu je vedno nekdo trobil v ušesa, kako mora misliti in delati, je počasi pozabil na slepo zagriženost, s katero je doma gledal na življenje in družbo. V planinah visoko pod Dobračem mu je bilo marsikdaj hudo, da je bil prej tak. Tuja miza in tuja roka sta ga omeščali in ga pripravili k pameti, da je začel spet misliti s svojo glavo. Našel je tudi sebe.

Postalo mu je dolgčas. Koroške njive so mu bile vsak dan bolj tuje, čeprav je v mejah med njimi prav tako cvetelo sadno drevje in so nad vasjo šumeli temni gozdovi kot doma. Mir se je prelival po lehah, v bregih se je z žiti poigraval veter in v gozdovih je bilo lepo kot onkraj Karavank. Sonce je bilo dobro kot mati, dež je kropil v blagoslov, govorica, katere spočetka ni razumel, mu je postajala sladka kot pesem. Toda kljub vsemu temu je France vedno bolj čutil, da to ni dom. Bil je tujec.

Zaželel si je doma, svoje rodne strehe; prvič po dolgem letu. Zakopal bi se v domačo grudo, drobil bi jo, obračal in popil s svojim znojem, da bi morala roditi. Kako bi bilo lepo!...

Naprej ni mogel misliti. Zavedel se je kazni, ki ga čaka doma. Kako hudo je biti zaznamovan! In on je bil dvakrat. Bal se je tistih, ki so kot begunci živeli po taboriščih; še bolj pa ga je bilo strah onih doma, s katerimi je dolga leta tako zvesto kričal o svobodi in lepšem življenju... Rdeči ne odpuščajo, je vedel France in se zakopaval v misli, ki so ga gnale v obup.

Ko je najmanj pričakoval, je zvedel, da je sestra umrla. Za hip ga je stresla žalost, potem pa je iz nje takoj posijala luč; tako njemu, kakor prej že vsem drugim. Vsi so bili rešeni trpljenja. Hitro je pozabil bridkost, potem pa še bolj živo zahrepenel po domu. Na tujem mu ni bilo več obstanka. Tudi domov zanj ni bilo peti. Pa je le upal in visel med domom in ječo, kateri ne bo ušel, če se vrne. Bo pa enkrat tudi tega konec... Vrata se bodo odprla in bo prost... Spet bo doma.

Ure in ure je postajal v planini in gledal v daljavo kot zamaknjen. Zjutraj je zarja tako lepo obljila skalnate vrhove Karavank, da je ves dan mislil samo na ravnino okrog doma; večerna pa je vsak večer vrgla nanje svoj poljub, da mu je navdajala misli, naj vse pusti in skozi temo odide domov, kjer se bo spet srečal s soncem in srečo.

Ko mu je bilo najhuje, je od doma spet dobil pismo. Bilo je od matere. Nerodne črke, ki so govorile, da ga ima rada.

„Pridi domov, France! Zdaj je vse drugače. Ata je spet pri nas. Tone je pustil tovarno. Spet delamo doma kot včasih. Vrni se. Nič se ti ne bo zgodilo...“

(Sledi)

Producción de forraje en el tambo

Por: Ing. Agr. Antonio Maticic y Dr. Jorge Greevic

Izdala in založila Secretaría de Estado de Agricultura y Ganadería de la Nación — Buenos Aires — 1966.

Do rok nam je prišla lepa in s slikami, grafikoni in statističnimi stolpci bogato opremljena strokovna brošura „Produkcija krme v mlečni proizvodnji“, ki jo je izdalo argentinsko državno tajništvo za poljedelstvo in živinorejo in ki sta jo v španščini napisala naša rojaka **ing. agr. Anton Maticič** in **Dr. Juraj Grčević**.

Iz razumljivih razlogov se v strokovno oceno knjige ne moremo spuščati. Moramo pa jo zabeležiti kot nov dokaz afirmacije naših ljudi v velikem svetu.

Dasi nimamo strokovne podlage za vrednotenje njene znanstveno-tehnične kakovosti, vsekakor o njej ne smemo dvomiti. Vedeti namreč moramo, da Argentina stoji na enem izmed vrhunskih mest svetovne živinorejske in mlečne proizvodnje. Če sta torej v takšnem okolju naša rojaka **argentinskim proizvajalcem** lahko povedala nekaj strokovno tako pomembnega, da je njuno delo izdalo in založilo argentinsko ministrstvo, ki je odgovorno za to področje narodnega gospodarstva, je to pač zadostna utemeljitev, da se te naše afirmacije v velikem svetu veselimo ter predsedniku konzorcija TABOR **ing. Tonetu Maticiču** in njegovemu sodelavcu iskreno in toplo čestitamo.

Pi. Ka.

Srpski dobrovoljci

Povodom 25-godišnjice njihovog osnivanja.

Uredil odbor. Tisk in založba ISKRA, München 1966. Str. 80.

Srbi v zdomstvu so nam zopet dali lep vzgled. — ISKRA v Münchenu je izdala knjigo „Srpski prostovoljci“ (Ob 25 letnici njihovega nastanka).

Neimenovani uredniški odbor je v njej na 80 straneh poleg uvoda, ki pojasnjuje potrebo izdanja pričujoče brošure, zgoščeno, pa vendarle zadosti pregledno in temeljito obdelal dana zgodovinska dejstva v sledečih treh poglavjih: 1. Predigra, ki pojasnjuje, zakaj so prostovoljci nastali; 2. Nastanek in delovanje srbskih prostovoljcev; 3. Borba srbskih prostovoljcev v ogledalu vojnega razvoja prilik.

Ne sodobniki, pa tudi ne bodoči zgodovinarji, ki bodo hoteli nepri-

stransko obdelati prilike v Jugoslaviji za časa druge svetovne vojne, ne bodo mogli nikdar mimo dejstva, da so srbski prostovoljci s svojim častnim orožjem hrabro branili mučeniški srbski narod pred mednarodnim komunističnim navalom za časa tuje okupacije ter se s tem neizbrisno zapisali na najbolj slavno mesto junaške zgodovine svojega naroda. Zato smo mnenja, da je izid pričujoče knjige bil potreben. Čas se namreč odmika v zgodovino, problem komunizma pa ostaja slej ko prej latenten.

Potrebno je, da si vedno znova ključemo v spomin svetle zglede, pa tudi napake pred 25 leti začete usodne borbe med poštenjem svobodnjakov in zločinstvenostjo komunistov v naših deželah.

Navzlic negiranju predvsem tistih, ki niso bili sposobni dati enakih častnih vzgledov, pač pa so zapustili vrsto primerov storjenih napak, knjiga namreč pri vsej zgoščenosti obdelanega gradiva vsebuje zadosti prijemljivih dokazov, da so srbski prostovoljci bili prav tako neizogibna zgodovinska nujnost, kot je bil zgodovinska potreba gen. Milan Nedić, in so zato še prav posebej v okolju današnjega in bodočega razvoja kašipot svobodu in vsem svobodoljubnim narodom v borbi za ohranitev njihove bitnosti spričo spreminjajočega se, pa v bistvu vedno obstoječega komunističnega ogražanja.

Če bi spričo tega dejstva bilo to sploh še kakorkoli pomembno, je treba omeniti, da v nemških arhivih o srbskih prostovoljcih (prav tako kot o slovenskih domobrancih!!) ni najti dokaza, zaradi katerega bi jim navzlic vsemu kričanju komunistev, njihovih prisklednikov in drugih političnih kalinov bilo mogoče obesiti očitek, da so bili okupatorjevi kolaboratorji ali celo izdajali.

Ostane torej samo časten zaključek, da so tudi srbski prostovoljci iz zgodovinske nujnosti, ki jih je porodila, stopili na pravo pot obrambe svojega naroda in tako postali slaven vzgled, ki bo svetil premnogim rodovom junaškega, plemenitega srbskega naroda v bodočnost.

Zaradi tega dejstva pa je knjiga tudi mogočen spomenik ne samo mučeniškemu gen. Milanu Nediću, ampak predvsem tudi pokojnemu srbskemu protikomunističnemu, krščanskemu ideologu in politiku Dimitriju Ljotiću, ki je, kot pri nas dr. Anton Korošec, predvideval in o pravem času opozarjal na komunistično nevarnost, ko je večina vodečih politikov sploh ni v srži doumela in zato tudi zagrešila nepopravljive, tragične napake. Ljotiću se v času opredelitve ni bil otežko odločiti. Postal je inspirator in organizator srbskih prostovoljcev. Zato je duhovni oče ostal do danes in bo kot tak šel v zgodovino na čelu rodov, ki bodo po pravilni poti, katero kaže neumrljivo, skupaj s slovenskimi domobranci in drugimi protikomunističnimi borci po Vetrinju samo v mučeništvo poveljano srbsko prostovoljstvo, znali voditi svoj narod v bodočnost svobode.

Prav v tej perspektivi pa je mogoče najbolj izkristalizirana veličina Dimitrija Ljotića v tolikšnem doumetju zapovedi časa, da je ta izraziti politik in ideolog znal zapustiti za svoje sodobnike in za zgodovino sveta! zglede osebne ubicacije, ko je zaradi dobrega mednarodnega svobodnjaškega odpora srbskega naroda proti komunističnemu naskoku vsem nergačeni

in majhnim dušam pribil: „Če je potrebno, da bi bil gen. Milan Nedić večji, sem se pripravljen vleči, da stopi name!“

Po tej lični knjižici, ki jo zaradi zgodovinske dokumentarnosti lahko samo priporočamo, bodo radi segli na samo tisti Slovenci, ki so se na junaških srbskih tleh borili v vrstah hrabrih prostovoljcev, ampak tudi slovenski domobranci, ki so imeli zadnjo dobo minule vojne priložnost, da so na naši zemlji tudi ob rami bratskih srbskih prostovoljcev skušali stopiti z mednarodnim komunizmom v odločilno bitko, katero je preprečila samo kratkovidnost in nerealnost poznanih činiteljev. Ob njenem branju bodo spremljali junaške srbske prostovoljce od njihovega nastanka, skozi zmagovite bitke in delo pri prevzgoji miselnosti srbskega naroda, preko skupne vetrinjske tragedije do njihovega svetlega mesta v žarišču današnjega in zatrdno tudi bodočega zgodovinskega razvoja.

Bilo bi nad vse priporočljivo, da bi jo bral tudi naš mlajši rod. Saj bi v njej našel močno zanimive vzporednice z našimi medrevolucionarnimi razmerami in prišel do zaključkov, ki bi mu v mnogočem pomagali boljše razumeti ne samo našo, ampak vesoljno problematiko dobe, v kateri so pri nas nastali slovenski domobranci, pa vzroke, ki so jih vodili skozi mučeniško smrt na svetilnik sodobnosti in bodočnosti. — Žal bo le težko mogoče. Zakaj knjiga je tiskana v cirilici, ki je naš mlajši rod ne obvlada več. Pisava je problem, na katerega bodo morali Srbi resno misliti, če hočejo biti dostopni tudi bralcem, ki bi bili sposobni srbščino vsaj čitati, pa v danih prilikah nimajo možnosti, da bi osvojili tudi cirilico za gladko čitanje.

Kot nam, pa se bo vsem slovenskim bralcem nujno in samo po sebi vsililo vprašanje: Kako dolgo bomo še Slovenci, ki se kaj radi ponašamo, da smo najbolj kulturni in civilizirani izmed jugoslovanskih narodov, čakali na vsaj tako kratko, pa obenem tako bogato knjižico, ki bi z istim smislom za zgodovinsko perspektivo obdelala problematiko našega slovenskega domobranstva? — Mi bomo pač še naprej prisostvovali v malenkostnih interesih spočetemu nasilju nad zgodovinskimi dejstvi in se še naprej otepli z danes že celo za slepce nevzdržljivimi tezami neozdravljivo kratkovidnih vseznalov, da bo tako naša edinstvena zgodovinska resnica utonila v poplavi komunističnih laži?!

Pi. Ka.

PROTIKOMUNISTIČNA KRONIKA

Komunizem v Urugvajju. Pri pomembnih državnih volitvah v Urugvajju, ki so bile 27. novembra t.l., komunistična fronta FIDEL ni dosegla podvojitve glasov, kar si je bila postavila v nalogo. Pri prejšnjih volitvah je dobila 40.886 glasov pri teh pa 60.541. Prirastek odgovarja številu glasov, ki so jih izgubili socialisti. Treba je še poudariti, da so glasovi za komuniste bili oddani skoraj izključno v Montevideu in da v Urugvajju vlada že nekaj časa občutna gospodarska kriza.

Položaj žene v Sovjetski zvezi. Polovica vsega delavstva v Sovjetski zvezi je ženskega spola. 40 odstotkov delavk je zaposlenih v metalurški industriji, kjer često opravljajo težka dela. Dve tretjini elektrovarilcev so žene. V kemični in steklarski industriji ter v industriji gradbenega materiala polovica zaposlenih so ženske. Posledica te neprimerne zaposlitve žensk je njihovo pogosto obolevanje in padanje rojstev, katerih število se je v obdobju od leta 1940 do leta 1961 zmanjšalo za 25 odstotkov.

Nazadovanje komunizma v Italiji. Pri zadnjih občinskih volitvah v Italiji, ki so bile 27. in 28. novembra t. l., so komunisti dobili manj glasov kot pri prejšnjih volitvah. Nazadovanje je bilo največje v občinah južne Italije.

Komunistični „Revolucionarni koordinacijski odbor za latinsko Ameriko.“ Kot posledica tekmovanja med Rdečo Kitajsko in Sovjetsko zvezo v latinski Ameriki je ustanovljena po prizadevanju Sovjetske komunistične partije pred kratkim organizacija z gornjim imenom, ki je dosedaj postavila že 3 „osrednje biroe“ in sicer: v Bogotá za ideološko šolanje in organizacijska vprašanja in v Montevideo za probleme posameznih držav in za kontinentalno politiko.

7. konferenca ameriških vojsk. Od 31. oktobra do 7. novembra je trajala v Buenos Airesu konferenca vrhovnih poveljnikov vojska 17. ameriških držav, na kateri se je na 7 sejah obravnavalo vprašanje ogroženosti ameriškega kontinenta od komunizma in bil sestavljen skupen akcijski načrt za dobo naslednjih 5 let.

Svetovna protikomunistična liga. Protikomunistična liga azijskih narodov je na svojem zborovanju v Seulu (Južna Korea) novembra t. l. sklenila ustanoviti svetovno protikomunistično ligo, ki se bo posvetila borbi proti internacionalnemu komunizmu.

ZA TO TOLIKO KRVI?

KRINKA SE KRHA

Time (Vol. 88, No. 11) z dne 9. 9. 1966 prinaša pod naslovom „Izginjajoči strah“ sledeče:

Ves čas po 2. svetovni vojni so Jugoslovani lahko samo šepetali o strah vzbujajoči UDBI ali Direkciji državne varnosti, nevidni armadi nekako 20.000 državnih vohačev, ki so si vzeli zgled pri sovjetski tajni policiji. Toda potem ko je odkril prisluškovalno napravo v svoji lastni spalnici, je maršal Tito pred dvema mesecema odredil čistilno reformo in pomedel šefa Državne varnosti in podpredsednika Aleksandra Rankovića. Rezultat je bil, da je UDBA postala prosta tarča škandaloznih odkritij.

Kajpak je bilo zares kup stvari, na katere je bilo mogoče pokazati.

Izkoriščajoč svoj privilegij, da so lahko svobodno potovali in se vračali v državo, so agenti UDBE baje od svojih pajčfačev v Italiji kupovali pokraucene avtomobile Fiat po 200 dolarjev, jih ščitrali v Jugoslavijo in jih tam vnovčevali po 1.240 dolarjev za vsakega. Izkoriščajoč pripornike koncentracijskih taborišč za delovno silo, je tajna policija uspela spremeniti marmorni kamnitnik na Golem otoku Jadranskega morja v cvetoči trgovski posel.

Skrivajoč se za lutkami, je bila UDBA v posesti vrste oceanskih brodov, s katerimi je vzpostavila svoje lastne zveze z inozemskimi trgovci. UDBA je tudi uspela vriniti svoje ljudi na vodilna mesta državnih industrijskih podjetij, kjer se je redila na njih plačilnih seznamih.

Poleg tega je upravljala zadružna posestva, pa trgovala tudi z antikvitetami in celo mamili. Toda njen najboljši posel je najbrž bilo protekcionastvo. Če je podkupnina bila primerna, je UDBA lahko prikrila zločine in preprečila sodbe, ki so čakale obtožence. Dejansko je UDBA lahko šarila po mili volji.

Zaenkrat je vsaj 1.500 UDBInih oficirjev čistka že pomedla in mnogo več jih je očitno na tem, da bodo izgubili sijajni posel, ker vlada namerava moč tajne policije zmanjšati za dve tretjini. Kar pa je najbolj važno, je to, da je UDBA že izgubila svoj privilegirani položaj države v državi ter možnost, držati ves narod v neprestanem strahu.

Krinka se že krha... Se bo zdrobila tako, da bo prišla na dan tudi vsa zlaganost „osvobodilnega boja“ komunističnih partizanov med vojno, pa tudi pokolj 12.000 izročeni domobrancev in resnica, ki je stala za krvavo komedijo proslulih procesov proti „vojnim zločincem“, „vislingom in izdajalcem“? — Op. ur.

ZA BELEŽNICO

Gladili so medveda.

Allen Dulles, direktor CIA (Central Intelligence Agency) je pred kratkim objavil knjigo „The Secret Surrender“ (Harper & Row, 1966), v kateri opisuje tudi takoimenovano Operation Sunrise. Tako zvemo, da je bil že na začetku leta 1943 preko Švice v zvezi z ameriško obveščevalno centralo sam poveljnik Hitlerjeve elite SS edinice general Karl Wolf, ki je bil marca 1945 celo osebno v Švici. Pri Operation Sunrise je šlo za direktno pomoč nemških čet zapadnim zaveznikom, da bi tako zajezili vdor komunizma v Evropo. Allen Dulles dobesedno pravi:

Ko so Rusi zvedeli za pogajanja, so vztrajali, da je to vse samo komplot, kako njih držati izven mirovnih dogovorov. — Prišlo je do točke, kjer je sam Truman to operacijo črtal, da bi tako pogladil nasršeno dlako ruskega medveda.

Za nas pa je knjiga zanimiva še z drugega vidika. Ko iz nje zvemo,

da je ameriška obveščevalna služba prisluškovala naravnost v srce nacistične Nemčije in npr. že mesece prej vedela za julijski komplot proti Hitlerju leta 1944, dobimo potrdilo, kako pravilna je bila naša skepsa o vrednosti takomenovane ljubljanske obveščevalne centrale, ki smo jo izrazili pri oceni Vauhnikove knjige „Nevidna fronta“...

TEMA ZA RAZMIŠLJANJE

Zgodovina je močnejša kot vsa osebna čustvovanja (John Connally)

IZ PISEM

W. Canada

Spoštovani g.!

Dosedaj sem dobila 10 izvodov, pa bi prosila še za enega za vsa leto in pa še posebej 1 izvod majeve številke letošnje, me je en borec naprosil posebej.

Št. 8 Tabora letos, ko sprašujete kdo je na sliki in od kod je, Vam lahko sporočim, da je kraj Stara Cerkev pri Kočevju. Tam sem preživel mlada leta in fantje so Dolenjci iz 61 in 62 čete iz Kočevja. Moj mož jih je osebno poznal, saj so nekateri iz njegove čete, le imena je pozabil. Eden je bil krojač, drugi pa je bil v pisarni.

9. oktobra sem imela priliko v tem kraju, da smo imeli mašo za pokoj Turjaških, Grčariških in Mozeljskih žrtev, ker je bil tu slovenski duhovnik in tudi peli smo pri njej. Vesela sem bila, ko je bilo skoraj na dan pokoljev, ker 11. in 12. oktobra so jih vozili v klavnico sojene: našo mamo, brata in pa očeta od Jožeta so pa 13. oktobra v Mozlju mučili.

Prilagam vam pesmico, ki sem jo prinesla od doma in so jo zložili fantje domobranci po napadu na Kočevje leta 1943. decembra meseca. Živela sem takrat s sestro in očetom le dva "kvadra" od gradu. Borba je bila zelo huda, vendar sladko zavest imam, čeprav je ob tej priliki padla moja najmlajša sestra, kajti rešila sem veliko fantov iz Št. Jerneja na podstrešju, enega sva pa z atom skrila v peči in vsi so se rešili. Hvala Bogu!

Prav lepo Vas pozdravljam, kakor tudi moj mož.

M. M.

Muenchen, avgusta 1966

Poštovani i dragi gospodine,

U poslednje vreme pratim redovno „Tabor“. Skoro sve tekstove pročitam. Moje prijateljice i mene naročito raduje, da tako junački branite slovenačke mučenike i heroje, domobrance, i da zastupate slogu izmedju Južnih Slovena. Ovo poslednje je od ogromnog značaja za našu zajedničku budućnost. Sloveni mogu da igraju i odigraju veliku i važnu ulogu za definitivno

izmirenje Hrvatov i Srba, a to će biti od koristi ne samo Hrvatima i Srbima nego i Slovencima. Slovenački narod je manji brojem od Hrvatov i Srba, ali v ovom pogledu njegova uloga može da bude zaista velika i svetla.

Ostajte zdravo, želim Vam uspeha i srdačno Vas pozdravljam

R. P.

Buenos Aires, septembar 1966.

...Res je sicer, da je naš pogled obrnjen v bodočnost. Toda ne smemo pozabiti na preteklost. Ne samo zato, ker se iz preteklih izkušenj učimo. Naša borba za časa komunistične revolucije pod okupacijo je tako bogata, da se bodo lahko še dolgi rodovi zanamcev učili iz nje. Zato se nikakor ne strinjam s tistimi, ki svetujejo, da bi se Tabor moral čim manj posvečati preteklosti. Nasprotno. To je bilo doba revolucije! Preokreta! Ni važno, da je trenutno zmagal komunizem. Preokret je bil bolj globok. Ta doba bo v vsakem slučaju in za vedno ostala kot mejnik v naši zgodovini. Prav zato pa moramo vedno in vedno posvečati vso pozornost; tem bolj, ker bo sicer sodba bodočnosti klonila pod grmado komunistične literature. Zato bo naloga še v svobodi, da nadoknadimo doprinos, ki ga v zdomstvu iz jasnih razlogov materialno nismo mogli uresničiti. Posebej, ker se je ravno v tej dobi in med nami izkristalizirala idejna sila v treh vrednotah: Bog — Narod — Domovina, kakor je doslej še nisem našel pri študiju drugih narodov!

Ing. —kec

Ramos Mejía, 30. oktobra 1966.

Najprej vas pozdravim ob vaši desetletnici, ko ste se zbrali protikomunistični borci. Žalostno je, da ste na dva dela, ko bi vsak pameten človek vedel, da je vaša borba bila pravična. Žalostno je, da nekateri protikomunistični borci tega ne razumejo. Opazoval sem, ko je bila sv. maša ob 20. obletnici mučeniške smrti vašega vrhovnega poveljnika generala Rupnika, da niso prišli k sv. maši gospodje, ki sedaj nimajo več potrebe, da bi jim čuvali glave. Takrat ste bili dobri vi domobranci in vaš vrhovni poveljnik general Rupnik. — Kako veselje je zavladelo na Primorskem, ko je leta 1943 prišla domobrantska vojska, ni mogoče popisati. 20 let je bila zaprta slovenska šola in slovenska zastava ni smela plapolati, dokler niste vi prišli.

Ludvik Pangos

Cenjeni g. urednik!

Zelo bi Vam bil hvaležen, če bi mi poslali naslov g. Pleška Staneta, avtorja povesti „V sencu Dolomitov“. Z njim me veže bojno tovarištvo — bil sem poveljnik Vaške straže na Brezovici in Logu in so mi znani dogodki, ki jih popisuje. V nekaterih sem tudi sam sodeloval. Prepričan sem, da bo Stane vesel, ko se oglasim.

Prisrečna Vam hvala za sodelovanje!

Iskrene pozdrave Vam in sotrudnikom pošilja Vaš

Ratko Šušteršič

NA UREDNIŠKI MIZI

Gospo M. M., Kanada. Prav lepa hvala za Vaše iskreno pismo. Še posebej pa za pesmico, ki sicer ni na umetniški višini, toda jo v tej številki objavljamo kot spomin na one junake, ki so v tistih dneh darovali svoja življenja za nam vsem svete ideale: Bog — Narod — Domovina. Pa oglašite se zopet!

Vsem — Uredništvo „TABOA“ prosi naročnike, prijatelje in bralce, da oprostijo tako dolgo zamudo pri izidu te številke, kajti tiskarni res ni bilo mogoče pravočasno opraviti dela. Smo pa že vse pripravili, da bo naslednja številka čim prej prispela med Vas.

Darovi za invalidni sklad ZDSPB TABOR. Darovano od 23. maja do 12. novembra 1966

Brštnik Pavel, 5 dl.; Dvja k	
Borštnik Pavel	5.—
Dovjak Jože	1.50
N. N.	10.—
Kunovar Ivan, Milwaukee .	5.—
Zajec Milan	5.—
Bizjak Jože	4.50
DSPB-TABOR, Cleveland .	800.—
Obresti v banki	20.68
Urankar Franc	5.—
Lukež Rudolf st.	10.—
Ing. Burjas Lojze	5.—
Stepec Slavko	5.—
Omahen Ignac	5.—
Lobe Berta	5.—
Jakoš Jože	10.—
Župančič Polde	5.—
Žnidaršič Jože	2.—
Hočevnar Ivan	10.—
Stepec Slavko	2.—

Vrhovnik Vinko	5.—
Tomšič Tone	5.—
Anžič Jože	2.—
Hočevnar Stane	3.—
Rupnik Franc	3.—
Veršek Joža	5.—
Dr. Resman Uroš	5.—
Tonkli Lojze	1.—
Dejak Franc	3.—
Zajec Milan	2.—
N. N.	8.—
Štrukelj Franc	1.50
Mrak Stanko, Garry Ind. ..	7.—
Rezonja Stefan	0.50
Fujs Franc	5.—
Kranjc Danilo	3.—
DSPB-TABOR, Toronto ...	35.—
Bračnik Janez, St. Cath. ..	1.—
Jakob Vinko ..	0.50
Kozina Franc ..	0.50
Skupaj dolarjev	1.012.65

Socialni referent
Brane Pogačnik

TISKOVNI SKLAD

Prof Logar Vinko, Capital 300 pesov
Jakše Ivan, Windsor 0.50 dolarja
Grašič Silvester iz Windsor, Kanada, je poslal 2.5 dolarja za sv. maše pobitim domobrancem.

.....
Namesto cvetja na grob umrle gospe v domovini je darovala družina iz Tortuguitas 1.000 pesov v Sklad za slovensko zavetišče.
.....

SLOVENSKO ZAVETIŠČE BO DELO VSE SLOVENSKE EMI-
GRACIJE IN NIHČE NE BO IMEL PRAVICE ZASLUG. VSA
PRAVICA BO PRAVICA REVEŽEV, ZASLUGA PA PRIPADA
NAŠIM MRTVIM. SLOVENSKO ZAVETIŠČE BO IZGOVORJENI
KOT POMOČI POTREBNIM SLOVENCEM IN ZA VSTOP NE
BO POTREBNA LEGITIMACIJA.

VSEBINA

Praznik in obveza	329
Na istem imenovalcu (F. Grum)	330
In Beseda je Meso postala	335
DOMOBRAŃEVI ZAPISKI	336
Božič 1966 (Albin Avguštin)	338
Današnji Trst in Jugoslavija (Dr. V. Kisovec)	340
Napad na Kočevje (N. N.)	343
IZ DRUŠTEV	
Proslava 10-letnice v Buenos Airesu	344
V senci Dolomitov (Stane Pleško)	346
MNENJA IN VRENJA	
Producción de forraje en el tambo (Pi. Ka.)	354
Šrpski dobrovoljci (Pi. Ka.)	354
PROTIKOMUNISTIČNA KRONIKA	356
ZA TO TOLIKO KRVI?	357
ZA BELEŽNICO	358
IZ PISEM	359
NA UREDNIŠKI MIZI	III
DAROVI za invalidni sklad ZDSPB TABOR	III